KALENDARZ

POLSKI, RUSKI, I ASTRONOMICZNO-GOSPODARSKI,

NA ROK PANSKI 1810.

KTORY JEST ROKIEM PRZYBYSZOWYM DRUGIM, MAIĄCYM DNI 365.

W którym, prócz ciekawych, i każdemu stanowi, a mianowicie Rolniczemu pożytecznych wiadomości, następuiącym porządkiem przypadaią

LICZBY WROTOW KALENDARSKICH, i RUCHOME SWIĘTA.

Nowe. Kalen:		Staré. Kalen:
6.	Wrot Xiężyca, czyli złota liczba	6.
XXV.	. . . . Epakta.	VI.
27.	Wrot Słońca, Cyclus Solaris.	27.
G.	. . . Litera Niedzielna.	B.
13.	. . . Rzymski Poczet	13.

RZYMSKIEGO.		RUSKIEGO.	
Niedziela Starozapustna	18 Lutego.	Nedela Miasopustna —	20. Henwar.
Popielec — —	7. Marca.	Post Wełyki —	2. Martyi.
Wielkanoc — —	22. Kwietnia.	Pascha Chrystowa —	17. Fewruar.
Wniebowstąp. Pańskie	31. Maia.	Wozneszenye Hospodne	26. Mayi.
Zielone Swiątki —	10. Czerwca.	Soszest. S. Ducha —	5. Junyi.
Boże Ciało — —	21. Czerwca.	Tyło Chrystowo —	16. Junyi.
Niedziela 1. Adwentu	2. Grudnia.	Nedela 1. Adwentu —	27. Noemw.

Pod'ug układu Franciszka Xawerego Ryszkowskiego F. i M. Doktora

NA POŁUDNIK KRAKOWSKI

przez PIOTRA KANDIANIEGO

DLA WSCHODNIEY I ZACHODNIEY GALICYI

WYRACHOWANY.

Mięsopustu, rachuiąc od nowego Roku do Popielcu, będzie tygodni 9, dni 3.

W KRAKOWIE

w Drukarni Gröblowskiéy.

WIADOMOŚĆ

Którego Roku po Narodzeniu Chrystusa Pana, Państwa, Miasta niektóre i Akademie założone zostały.

Brytania czyli Anglia roku	343.	Hollandya odłączyła się od Hiszpanii	1572.
Francya	420.	Akademia Krakowska założona Roku	1401.
Rzplta Wenecka	452.	Akademia Poznańska	1501.
Machomet nastał	621	— — Wileńska	1594.
Moskiewskie Państwo	861.	— — Zamoyska	1594.
Królestwo Czech	1086.	Miasto Kraków założone	700.
Królestwo Portugalii	1110.	— Warszawa	1252.
Turcya Ottomańska	1300.	— Wilno, Troki i Zamość	1507.
Hiszpania	762.		
Królestwo Węgierskie	744.		

Suchedni 1wsze	Marca 14. 16. 17.	Suchedni 3cie	Września 19. 21. 22.
— — 2gie	Czerwca 13. 15. 16.	— — 4te	Grudnia 19. 21. 22.

Wykład Znaków, w tym Kalendarzu używanych.

● Nów Xiężyca.	Baran ♈	Lew ♌	Strzelec ♐
☽ Pierwsza Kwad:	Byk ♉	Panna ♍	Koziorożec ♑
◍ Pełnia.	Bliźnięta ♊	Waga ♎	Wodnik ♒
☾ Ostatn: Kwadra.	Rak ♋	Niedźwiad: ♏	Ryby ♓

Planety i Aspekty.

☿ Merkuryusz	♃ Jowisz	☉ Słońce	☌ Złączenie się	o Zn: o St.
♀ Wenus	♄ Saturnus		☍ Przeciwległość	6 — o —
♁ Ziemia	♅ Uranus		△ Troygran	4 — o —
♂ Mars	☽ Xiężyc		□ Czworogran	3 — o —
			✱ Sześciogran	2 — o —

☊ Węzeł podnoszący się. ☋ Węzeł spadaiący.

STYCZEŃ ma dni XXXI.			DEKEMWR.		JANUARIUS.
D. T.	Kalendarz Polsk.	Aspekty Planet.	Kalendarz Ruski	☽	Lunacye
1 P.	NOWY ROK.	Zboc. ☉ 23°. 4' A	20 Ihnatya Jep.		
2 W.	Makarego Op:	□ ☽ ♂	21 Julianny Mu:		
3 S.	Daniela Męcz:	☌ ☽ ♄ ☽ ♀	22 Anastazyi M.		
4 C.	Tytusa Biskupa.	☽ Perigaea △ ♃	23 10 Mucz:		
5 P.	Telesfora Męcz:	● g. 4 m. 52 wiec:	24 Wig: do Rozd:		
6 S.	Trzech Królów	□ ☽ ♃	25 Rozd: Chryst.		
Ew: u Łuk: S. w Roz: 2. O Chryst: Panu w 12 lat.			Tr: zo: g. 2 m. 13.		
7 N.	1 po 3 Królach.	Juliana Męcz:	26 N. 1 po Roz:		
8 P.	Rygoberta.	✱ ☽ ♄ ☽ ♂	27 Stefana Muc:		
9 W.	Marcyanny Pan:	✱ ☽ ♀	28 200 Mucz:		
10 S.	Agatona Pap:	□ ☽ ♄	29 SS Mład. Mu:		
11 C.	Hygina Męcz:	☽ in ☋ ☽ ♃	30 Anysya Muc:		
12 P.	Honoraty Panny.	☽ g. 1 m. 56 p. p.	31 Melanyi P. e:		
13 S.	Godfreda.	△ ♄ ☽ ✱ ☽ ♄	1 HENW 1810:		
Ew: u Jana S. w R. 2. o Godach w Kanie Gal.			Trw: zo. g. 2 m. 10.		
14 N.	2 po 3 Królach.	Hilarego Bisk:	2 N. 2 po Rozd.		
15 P.	Maura.	□ ☽ ♂	3 Małachyia Pr.		
16 W.	Marcella Pap:	☍ ☽ ♄ ♄ w ♐	4 Sobor: 70 Ap.		
17 S.	Antoniego Op:	✱ ☽ ♃	5 Wig: do Boh:		
18 C.	Stolicy S. Piotra.	☽ Apogaea.	6 Bohojaw: Hos:		
19 P.	Ferdynanda.	d. 20 ☉ w ♒	7 Sobor: S. Joan		
20 S.	Fabiana i Sebast:	◉ g. 6 m. 25 p. p.	8 Georh: Pre:		
Ew: u Mat: S. w R. 8. O oczyszcze: trędowatego.			Tr: z. g. 2. m. 7.		
21 N.	3 po 3 Królach:	Agnieszki Panny.	9 N. 3 po Roz:		
22 P.	Wincent: i Anas:	△ ☽ ♄ d. 21.	10 Hryhor: Jep:		
23 W.	Zaślubienie P. M.	☍ △ ♂	11 Feodoz: Pr:		
24 S.	Tymoteusza B.	□ ☽ ♄ △ ☽ ♀	12 Tacyanny M.		
25 C.	Nawr: S. Pawła.	Zboc: ☉ 19°. 4' A	13 Iermyła M.		
26 P.	Polikarpa Bisk:	☍ ☽ ♃	14 Prep: Ol. w S.		
27 S.	Jana Chryzost:	☽ in ♌ ✱ ☽ ♄	15 Pawła i Joan:		
Ew. u Mat: S. w R. 8. O nawałnicy na morzu.			Trw: zo: g. 2 m. 4.		
28 N.	4 po 3 Królach.	Karola Wielk:	16 N. 4 po Rozd.		
29 P.	Franciszka Salez:	☾ g. 0. m. 27 d. 28	17 Petra w zam:		
30 W.	Ludowiki Pan:	□ ☽ ♂	18 Anton: Weł.		
31 S.	Piotra Wyzn:	☌ ☽ ♄ △ ☽ ♃	19 Makaryia Pr:		

● Nów Lutego d. 5 Stycznia g. 4 m. 52. wieczór. Słoneczne promienie.

☽ Pierwsze Kwadra Lutego d. 12 Stycz: g. 1 m. 56 po połudn: Śnieg z wiatrem.

● Pełnia Lutego d. 20 Styczn: g. 6 min: 25 po południu. Zimne wiatry.

☾ Ostatn: Kwadra Lutego dnia 28 Stycz: g. 0. m. 27. z południa. Mróz i wiatr.

JARMARKI w MIESIĄCU STYCZNIU.

Na nowy rok w *Proszowicach.* Dnia 2. w *Birczy, Lubomierzu, Lutowisku,* we Srodę przed 3. Krolami w *Brodach, Kraśniku, Zołkwi,* na 3. Króle w *Bobicach, Krasnostawie, Opatowie, Tomaszowie, Wiśniczu:* w poniedziałek po 3. Królach w *Dubnie* Kontrakty. Na nowy rok ruski w *Janowie* trzytygodniowy, *Jarosławiu, Siedlicach.* Od dnia 15. w *Krakowie* dwu-niedzielny: na 3. Krole Ruskie w *Tomaszowie,* w Poniedziałek przed S. Agnieszką w *Wieliczce, Kętach,* na S. Agnieszkę, w *Zatorze,* na Nawróc: S. Pawła w *Sandomierzu,* we Wtorek przed Gromn. Maryą Pan. w *Samborzu.*

LUTY ma dni XXVIII. | HENWAR. | FEBRUARIUS.

D.	T.	Kalendarz Polski	Aspekty Planet.	Kalendarz Ruski.	☽
1	C.	Ignacego B. *Wig.*	☽ *Perigaea.*	20 Eustymyia.	
2	P.	Oczyszcze: P. M.	□ ☽ ♃. ♃ w ♈	21 Maxyma Pre:	
3	S.	Błażeia Bisk:	✱ ☽ ♄. ♄ ♐ 13°	22 Tymasiyia A.	
Ew: u Mat: S. w Roz: 13.		O nasieniu dobrem.	*Trw: zo: g.* 2 *m.* 4.		
4	N.	5 po 3 Kr: Sabiny	Weroniki Panny	23 N. 5 po Roz.	
5	P.	Agaty Panny.	*d.* 4 ● *g.* 3 *m.* 26 *r.*	24 Xenyi Prep.	
6	W.	Doroty P. i Mę	□ ☽ ♄	25 Hryhorya Pr:	
7	S.	Romualda Opata.	*d.* 8 ☌ ☽ ♃	26 Xenofonta.	
8	C.	Jana de Matta,	☽ *w* ☋ △ ☽ ♄	27 Joanna Krys:	
9	P.	Apollonii P. i M.	♂ *w* ♓ 22 G.	28 Jefrema Pre:	
10	S.	Scholastyki P.	*Zb:* ⊙ 14 G 29 *m.*	29 Ihnatyia Bisk:	
Ew: u Mat: S. w Roz: 13.		O nasieniu gorczycy.	*Tr: zo. g.* 2 *m.* 1.		
11	N.	6 po 3 Krolach.	Luciusza Bisk:	30 N. 6 po Roz.	
12	P.	Ludwiny Panny.	*d.* 11 ☽ *g.* 8 *m.* 15	31 Kyra i Joan:	
13	W.	Juliana Męcz:	☍ ☽ ♄ ✱ ☽ ♃	1 FEWRUAR.	
14	S.	Walentego Kap	☽ *Apogaea.*	2 Stritene Hosp:	
15	C.	Faustyna i Jow:	△ ☽ ♄ *d.* 18.	3 Symeona Pre:	
16	P.	Julianny Panny.	□ ☽ ♃	4 Izydora Prep.	
17	S.	Sabina Bisk:	*d,* 18 △ ☽ ♃	5 Ahafyi Muc:	
Ew: u Mat: S. w Roz: 20.		O robotniki w winnicy.	*Tr: zo: g.* 2 *m.* 0.		
18	N.	Starozapustna.	Konstancyi Pan;	6 N. 7 po Rozd.	
19	P.	Konrada i Zuzan	⊙ *w* ♓ *g.* 6 *m.* 52 *r.*	7 Wszys: dusz.	
20	W.	Leona Papieża.	*d.* 19 ● *g.* 0 *m.* 15	8 Parsteny Je:	
21	S.	Eleonory Panny.	□ ☽ ♄ *d.* 20.	9 Nicefora Mu:	
22	C.	Katedry S. Pio:	✱ ☽ ♄	10 Charlampya	
23	P.	Ansberta.	☽ *in* ☊ ☍ ☽ ♃	11 Własya Jep:	
24	S.	Macieia Apost:	♀ *w* ♓ o G -	12 Mełytya Ar:	
Ew: u Łuk: S. w Roz: 8.		O nasieniu i wiel: roli.	*Tr: zo. g.* 1 *m.* 59.		
25	N.	Mięsopustna.	Wiktoryna Mę:	13 N. O. Oblud	
26	P.	Alexandra Bisk.	☽ *g.* 9 *m.* 58 *w.*	14 Auxentya Pr:	
27	W.	Anastazyi P.	☌ ☽ ♄ △ ☽ ♃	15 Kwesym:	
28	S.	Romana Wyzn:	☽ *Perigaea.*	16 Pamfyła.	

Lunacye.

● Nów Marca dnia 4 Lutego g: 3 min. 26 rano. Wiatr i mróz.

☽ Pierwsza Kwadra Marca d. 11 Lutego god: 8 min. 15 rano. Snieg, ku końcowi mglisto.

● Pełnia Marca d. 19 Lutego god. 0. m. 15 po południu. Tęgi mróz.

☾ Ostatnia Kwadra Marca d. 26 Lutego g. 9 min. 58 wieczór. Zabiera się na odmianę.

JARMARKI w MIESIĄCU LUTYM.

W wigilią Nayśw. Maryi Panny Gromniczney w *Janowie, Jędrzeiowie, Szkalmierzu,* w Poniedziałek po Gromnicach w *Lublinie, Muszy, Miłowce,* w ktorey to Miłowce 12. co rok bywa iarmarków, a to w pierwszy zawsze każdego miesiąca Poniedziałek; chyba gdyby w ten dzień iakie święto przypadało, w tedy bowiem iarmark na wtorek się odkłada. Dnia 3go Lutego w *Samborzu* ośmiodniowy iarmark, na s. Walenty w *Droginie.* Od zapustney niedzieli w *Drzewicy* nie daleko Opoczna przez dni 5. na ryby i jesiotry iarmark, w zapustny poniedziałek w *Kętach, Siedlicach,* na s. Maciey w *Bukowisku, Tarnogrodzie.*

Dzień w tym miesiącu ma godzin 10. m. 42. Noc godzin 13. m. 18.

MA.

MARZEC ma dni XXXI. | FEWRUAR. | MARTIUS.

D T.	Kalendarz Polski.	Aspekty Planet.	Kalendarz Ruski	☽
1 C.	Albina Bisk.	□ ☽ ♃	17 Fteod: a Fyr:	
2 P.	Sympl cyusza.	✱ ☽ ♂ Hel: Ce:	18 Łwa Pap:	
3 S.	Konegundy Pan:	✱ ☽ ♄ ✱ ☽ ♃	19 Archypps.	
Ew: u Łuk. S. wR. 18. Jezus przep: swą mękę. *Trw: zo: g.* 2 *m.* o				
4 N.	Zapuſtna.	Kazimierza Król:	20 N. Miasop:	
5 P.	Fryderyka.	● *g* 2 *m* 42 *po p.*	21 Tymoftea Pr:	
6 W.	Koletty Panny.	*d.* 7 ☽ ☋ △ ♄	22 Petra i Afton.	
7 S.	*Popielec.*	T meszasz Arw.	23 Połykerp:	
8 C.	Jana Bożego	☌ ☽ ♃	24 *Obr: Hł,* Joa:	
9 P.	Franciszki Rz.	✱ ☽ ♀	25 Tar sya Arch	
10 S.	40 Męczenników	☿ *w* ♓ 16 *G.*	26 Porfyrya.	
Ew: u Mat: S. w R 4. O diable który kusił Jezusa: *Tr: z: g.* 2 *m.* 1.				
11 N.	Wſtępna. Pelag:	Konſtantego.	27 N. Syropuſt.	
12 P.	Grzegorza Wiel:	☍ ☽ ♄ ✱ ☽ ♂	28 Bazylego.	
13 W.	Nicef ra Bisk:	☽ *g.* 4 *m.* 5 *ran.*	1 MART. Eud:	
14 S.	Mecht ldy †	☽ *Apogaeo*	2 *Poſt.* Fteod:	
15 C.	Cyryaka Dyak:	□ ☽ ♂ △ ☽ ♀	3 Jewtropya.	
16 P.	Gertrudy P. †	□ ☽ ♃	4 Herasyma pr:	
17 S.	Bolesława †	△ ☽ ♄ △ ☽ ♂	5 Konona Mucz:	
Ew. u Mat: S. w R. 17. O przemien: się Jezusowém: *Tr: z: g.* 2 *m* 3.				
18 N.	Sucha. Edwarda.	Cyrylla Biskupa.	6 N. 1 Poſta.	
19 P.	Jozef Op. P. M.	□ ☽ ♄	7 Wasylya M.	
20 W.	Joachima O.P.M.	☉ *w* ♈ *g.* 7 *m.* 23 *r.*	8 Fte fylakt.	
21 S.	Benedykta Op.	☉ *g* 3 *m* 5 *rano*	9 S rok Mucze:	
22 C.	Oktawiusza męc:	☽ ☊ ✱ ☽ ♄	10 Konr da M.	
23 P.	Katarz. Szwed:	☍ ☽ ♂ Teodor:	11 Sofr nya Par.	
24 S.	Gabryela Arch:	*∠bocz:* ☉ *G. B*	12 Fteofana pre:	
Ew: u Łuk: S. w Roz: 11. O wypędzaniu diabłów. *Tr.* 20: *g.* 2 *m.* 5				
25 N.	Głucha.	Zwiaſtow: P. M.	13 N. 2 Poſta.	
26 P.	Theodozyusza.	☌ ☽ ♄ △ ☽ ♀	14 Wenedykta	
27 W.	Ruperta Bisk:	△ ☽ ♃ △ ☽ ☍	15 Ahapya prep:	
28 S.	Syxta Papieża.	☾ *g.* 5 *m.* o. *ran*	16 S. w. na mu :	
29 C.	Cyrylla.	*d.* 28 ☽ *Perigaea.*	17 Alexya prep:	
30 P.	Kwiryna męcz:	✱ ☽ ♄ □ ☽ ♃	18 Kwryłła Ar :	
31 S.	Balbiny Panny.	✱ ☽ ♂	19 Chrysanfo.	

Lunacye.

● Nów Kwietna dnia 5 Marca god. 2 m. 42 po południu. Wiatr i deszcz oznacza.

☽ Pierw: Kwadra Kwiet: d. 13 Marca g. 4. m. 5 rano. Mróz.

● Pełnia Kwietnia dnia 21 Marca god. 3 min: 50 rano. Zimne deszcze.

☾ Oſtat: Kwadra Kwietnia d. 28 Marca god: 5 min: o. rano. Odmienia się na wilgoć.

JARMARKI w MIESIĄCU MARCU.

W wſtępną niedzielę w *Szczekocinach*, w poniedziałek po wſtępney niedzieli w *Łukowie* cztero niedzielny, *Olkuszu*, *Słomnikach*, *Zatorze*: na 40. męczenników w *Jarosławiu*, w suchy poniedziałek w *Rozdole* tygodniowy, w *Wieliczce*: na ś. Grzegorz w *Sandomierzu*. Po niedzieli głuchey w czwartek i Piątek w *Biały* niedaleko Brześcia Litewſkiego. Na ś. Iozef w *Józefowie*, *Łutowiſku*, *Turobinie*. Od srodopoſtney niedzieli do Bożego Ciała w *Bochni* każdego czwartku targi na zboże bydło rogate i nierogate. Po niedzieli środopoſtney w poniedziałek w *Kętach*.

KWIECIEŃ ma dni XXX. | MART | APRILIS.

D.	T.	Kalendarz Polski	Aspekty Planet.	Kalendarz Ruski.	☽
Ew: o Jan: S. w Roz: 6.		O nakarmieniu 5000 ludzi.	*Tr: zo: g. 2 m. 9.*		
1	N.	Srodopostna.	Teodory. □ ☽ ♄	20 N. 3 Posta.	
2	P.	Franciszka a Paul:	*d.* 2 □ ☽ ♂	21 Jakowa pre-	
3	W.	Rycharda.	☽ *w* ☊ △ ☽ ♄	22 Bazylego.	
4	S.	Izydora Bisk.	● *g.* 2 *m* 57 *rano*	23 Nykona.	
5	C.	Wincentego Fer.	*Zac:* ⊙ *niewidz:*	24 Zacharyi pr:	
6	P.	Wilhelma W.	*d* 5 ☌ ☽ ♂	25 Błachowisz:	
7	S.	Epifaniusza.	♄ *w* ♐ 14 *G.*	26 S bor: Haw:	
Ew: s Jana S. w R. 8.		O żydach chcących ukam: Jez:	*T. z g. 2 m. 14*		
8	N.	Biała. 7 Bol: P. M.	Dyonizeg. ☍ ☽ ♄	27 N. 4 Posta.	
9	P.	Maryi Egipc:	*d.* 10 ✱ ☽ ♂	28 Hrytyna pr.	
10	W.	Ezechiela Pror:	☽ *Apogaea* ✱ ♃	29 Marka Jep:	
11	S.	Leona Pap.	☽ *g.* 11 *m.* 51 *w n.*	30 Joanna.	
12	C.	Juliusza Pap.	□ ☽ ♃	31 Ipatya Jep:	
13	P.	Hermenegilda	△ ☽ ♄ □ ☽ ♂	1 APRIL M r:	
14	S.	Tyburcego i Wal:	♃ *in* ♉ *G.* 4.	2 Tyta mucz:	
Ew: o Mat: S. w Roz: 21.		O wieździe Jez: do Jer:	*T. z: g. 2 m. 23.*		
15	N.	Kwietnia.	Ludwiny P: □ ♄	3 N. 5 Posta.	
16	P.	Lamberta męcz:	*d.* 15 △ ☽ ♂	4 Jozefa Muicha	
17	W.	Rudolfa Bisk:	*Zb* ⊙ 10 *G* 19 *m.* ♉	5 Fteodula muc:	
18	S.	Eleuterego M.	☽ *in* ☋ ✱ ☽ ♄	6 Eustachiusza.	
19	C.	*Wieczerza Pańsk:*	● *g.* 4 *m.* 28 *po p.*	7 Jeorgy a m.	
20	P.	*Męki Pańskiey.*	⊙ *w* ♉ *g.* 7. *m.* 59	8 Frodyona mu:	
21	S.	*Wielka.* Anzelm:	*wiecz:* ♃ ♉ ☌.	9 Jewpsychya.	
Ew: u Mat. S. w Roz. 16.		O zmartwychw: Jezusa.	*Tr: zo: g. 2 m. 31.*		
22	N.	Wielkanocna.	Sot. i Kaia Męc:	10 N. 6 Cwitna.	
23	P.	Wielki.	Woyciech a A:	11 Antypy Jep:	
24	W.	Jerzego Męcz:	☽ *Perigaea.* △ ♂	12 Bazylego Jep:	
25	S.	Marka Ewang.	26. ✱ ☽ ♄	13 Artemona Je:	
26	C.	Kleta i Marc: M.	☾ *g.* 10 *m.* 49 *r.*	14 Martyna Pap:	
27	P.	Anastaz. Pap.	*d.* 26 ☍ ☽ ♂	15 Arystarcha.	
28	S.	Witalisa Męcz.	□ ☽ ♄	16 Anapyi.	
Ew: u Jan: S. w Roz: 20.		O pokaz: się Jezusa Ucz:	*Tr: z. g. 2 m. 43.*		
29	N.	1 Przewodnia.	Piotra Męcz.	17 N. Woskres	
30	P.	Katarzyny Sen:	☽ *in* ☋ ♄ *in* ♐	18 P. Switny.	

Lunacye.

● Nów Maia d. 4 Kwietn: g. 2 m. 57 rano. Słoneczne promienie. Zacmienie ⊙ niewidzialne.

☽ Pierwsza Kwadra Maia d. 11 Kwietn: g. 11 min. 51 w nocy Wiatr i deszcz.

● Pełnia Maia dnia 19 Kwietnia g. 4. min: 28. po południu. Zaczyna się pogoda.

☾ Ostatnia Kwadra Maia dnia 26 Kwiet: g. 10 m. 49 rano. Pogoda stateczna.

JARMARKI w MIESIĄCU KWIETNIU.

W poniedziałek po niedzieli Kwietniey w *Olkuszu, Opatowie, Zatorze,* w poniedziałek poprzeduiący Niedzieli w *Szkalmierzu, Wieliczce, Wiślicy,* na ś. Woyciech w *Drogini, nowym Mieście Korczynie, Rzeszowie. Siedlcach* między Łęczną i Chełmem na konie i bydło sławny iarmark: na ś. Jerzy w *Leżaysku, Łuczmierzu, Łutowisku, Turobinie* w sobotę przed śś. Filipem i Jakobem w *Szczebrzeszynie*

Dzień w tym miesiącu ma godzin 14. m. 24. Noc godzin 9. minut 36.

MAY.

M A Y ma dni XXXI. | A P R Y L. | M A J U S.

D. T.	Kalendarz Polski.	Aspekty Planet.	Kalendarz Ruski.	☽
1 W.	Filipa i Jakoba.	☌ ♀ ♂ △ ☽ ♄	19 Wtor: Swit:	
2 S.	Atanazego Bisk.	♄ w ♐ 14	20 Fteodora pre:	
3 C.	Znal. S. Krzyża	● g. 4 m. 5 po po:	21 Januar: Jep:	
4 P.	Floryana Męcz.	☌ ☽ ♀	22 Fteodor: Otc:	
5 S.	Piusa V. Pap:	☍ ☽ ♄	23 Heorhya M.	
Ew: u Jana S. w R. 10. O Chrystusie dobrym Past: Tr: zo: g. 2 m. 53.				
6 N.	2 Grobu Chryst:	♄ Retrogradus.	24 1 po Woskr:	
7 P.	Domicelli panny.	♀ in ♉ G. 49.	25 Marka Ew:	
8 W.	Stanisława Bisk:	☽ Apogaea.	26 Bazylego Jep:	
9 S.	Grzegorza Naz.	⚹ ☽ ♂	27 Symeona Jep:	
10 C.	Antonina Bisk:	⚹ ☽ ♀ △ ☽ ♄	28 Jas na Ap:	
11 P.	Mamert Bisk:	☽ g. 4 m. 46 po p.	29 Dewiat: mucz:	
12 S.	Pankracego M.	□ ☽ ♂ □ ☽ ♀	30 Jakowa Ap:	
Ew: u Jana S. w R. 16. O odejściu Chryst: do Oyca. T: z. g. 3 m. 2.				
13 N.	3 Opie: S. Józefa.	□ ☽ ♄: ♄ in ♐	1 MAY. N. 2 po	
14 P.	Bonifacego męcz:	♀ in ♊ G. 8.	2 Aftanazya pr:	
15 W.	Zofii Męczenn:	☽ in ♌ △ ♂	3 Tym: i Maur:	
16 S.	Jana N. pomuc.	Prawd: iw: ☉ po-	4 Pełachyi mu:	
17 C.	Torpata Męcz.	łudnie g. 11 m. 56	5 Ireny Mucz:	
18 P.	Felixa Kapuc.	Zb: ☉ G. 19 Bor:	6 Jowa praw:	
19 S.	Piotra Celestyn:	● g. 2 m. 10 rano	7 Wospomo:	
Ew: u Jan: S. w R. 16. O przyczynie Chryst: odeyś: Przez całą noc				
20 N.	4 po Wielkan:	Bern: Sen: ☌ ☽ ♄	8 3 po Woskr:	
21 P.	Heleny Królow:	☉ w ♊ g. 8 m. 24	9 Isaiasa.	
22 W.	Julii Panny.	wiecz: ☽ Perig.	10 Symeona Ap:	
23 S.	Dezyderyusza.	△ ☽ ♂	11 Mokia M.	
24 C.	Ioanny Wdowy.	△ ☽ ♀ ⚹ ☽ ♄	12 Jepyfanya.	
25 P.	Magdal: de Paz.	☾ g. 5 m. 4 po p.	13 Hłykeryi.	
26 S.	Filipa Ner.	□ ☽ ♂ □ ☽ ♄	14 Izydora Muc:	
Ew: u Jan: S. w R. 16. O skutku prośby w Imie Jez: Przez całą n.				
27 N.	5 Krzyżowa.	Jana Pap: □ ♀	15 N. 4 po Wos:	
28 P.	Germana Pa: †	☽ in ♌ ⚹ ☽ ♂	16 Fteodora pr:	
29 W.	Teodozyi Pan: †	⚹ ☽ ♀	17 Andronyka.	
30 S.	Ferdynanda †	♂ in □ G. 10.	18 Fteodora mu:	
31 C.	Wniebow: Pańs:	Petronelli Pan.	19 Patryk: Jep:	

L u n a c y e.

● Nów Czerwca dnia 3 Maia god: 4 min: 5 po połud: Wiatry południowe.

☽ Pierwsza Kwadra Czerw: dnia 11 Maia g. 4 m. 46 po połudn: Pogoda, ku końcowi deszcz.

● Pełnia Czerwca dnia 19 Maia g. 2 m. 10 rano. zimne nocy, stronami grad.

☾ Ostat: Kwadra Czerwca dn. 25 Maia godz: 5 min: 4 po połud: Deszcz ciepły.

JARMARKI w MIESIĄCU MAIU.

Na śś. Filipa i Jakoba w *Jaroczynie, Niemierowie, Samborzu, Zarnowcu*, na Znalezienie ś. Krzyża w *Babicach, Busku, Pinczowie, Tomaszowie*: w poniedziałek po ś. Krzyżu w *Kętach*, na ś. Stanisław w *Dynowie, Filśnie, Suchy, Zaleszczyku*: w Krzyżowy wtorek w *Zamościu* dwutygodniowy, w wigilią w Niebowstąpienia Pańskiego w *Łańcucie, Sandomierzu, Szkalmierzu*: nazaiutrz po w Niebowstąpieniu Pańskim w *Meszy*, w poniedziałek po w Niebowstąpieniu Pańskim w *Dąbrowie* ..god: *Kętach, Olkuszu*: na ruskie w Niebowstąpienie Pańskie w *Gnosowie* trzytygodniowy, *Zaleszczyku*.

CZER.

CZERWIEC ma dni XXX. | MAY. | JUNIUS.

D. T.	Kalendarz Polski.	Aspekty Planet.	Kalendarz Ruski.	☽
1 P.	Nikodema męcz:	☍ ☽ ♄ w ♐	20 Ftałałea mu:	
2 S.	Erasma Bisk.	● g. 6 m. 1. rano.	21 Konstantyn.	
Ew: u Jan: S. w Ro: 15. O przyiś: Pociesz: S. Ducha.		*Przez całą noc*		
3 N.	6 po Wielkan:	Kleotyldy P.	22 N. 5 po Wosz:	
4 P.	Optata i Alex:	Gwałt: ✱ ☽ ♃	23 Michaiła pre:	
5 W.	Bonifacego Bisk.	☽ *Apogaea.*	24 Symeona pre:	
6 S.	Norberta Opata.	△ ☽ ♄	25 Znal: S. Joan	
7 C.	Roberta Opata	□ ☽ ♃ ✱ ♂	26 Wosz: H. sp:	
8 P.	Medarda Bisk.	*d.* 9 □ ☽ ♂	27 Fterapenta.	
9 S.	Primusa i Felicy.	□ ☽ ♄ △ ☽ ♃	28 Nykył. p:	
Ew: u Jana S. w Roz: 14. O zesłaniu Ducha S.		*Przez całą noc.*		
10 N.	Zesłan: Ducha S.	Małgorzaty P. ☽	29 N. 6 po Wosz:	
11 P.	Swiąteczny.	Barnaby Ap: ♌	30 Isaaka pre:	
12 W.	Onufrego Pustel:	△ ☽ ♂	31 Jermya Ap:	
13 S.	Antoniego z Pa. †	♂ *w* □ *G.* 11.	1 JUNYI. Just:	
14 C.	Bazylego Wielk.	☍ ☽ ♃	2 Nykyfora p.	
15 P.	Wita i Modest. †	*Poro. czasu.*—13.	3 Łukiyana m.	
16 S.	Justyny i Luidg: †	Aureliana B. ☌ ☽ ♄	4 Mesrofana.	
Ew. u Łuk: S. w Roz: 6. O potrzebie ludzkości i litości.		*Przez c. n.*		
17 N.	1 SSS. Tróycy.	Reinera ● g. 9	5 N Sz; S Duch.	
18 P.	Marka i Marcel:	*m.* 38 *rano.*	6 SSS. Tróycy.	
19 W.	Gerwaz: i Prot:	*d.* 18. ☽ *Perigaea*	7 W. [illegible] świąt:	
20 S.	Sylweryusza P.:	✱ ☽ ♄ □ ☽ ♃	8 Straty Fteod:	
21 C.	Boże Ciało.	Aloyzego Gonz.	9 Kyryłła Ar:	
22 P.	Paulina Bisk.	☉ *w* ♋ g. 4 *m.* 59	10 Tym ftea Je:	
23 S.	Agryppiny	*rano.* □ ♂	11 Wartfołom:	
Ew: u Łuk: S. w K. 14. O wezwaniu na wielką wiecz:		*Przez c. n.*		
24 N.	2 po Swiątk:	Naro: S. Jana Chr:	12 N. 1 po Sosz:	
25 P.	Prospera Bisk:	*d.* 24 ☽ *in* ☋	13 Akilyny mu:	
26 W.	Jana i Pawła.	✱ ☽ ♂	14 Jelysea Pr:	
27 S.	Władysława K.	☌ ☽ ♃	15 Amosa Pror:	
28 C.	Leona Pap: *Wig:*	♃ *w* ♉ G. 21.	16 Tyło Chryst:	
29 P.	Piotra i Pawła.	☍ ☽ ♄	17 Manuiła mu:	
30 S.	Lucyny i Emil.	*Zbo:* ☉ 23. *G. B.*	18 Leontya muc:	

Lunacye.

● Nów Lipca dnia 2 Czerwca g. 6. m. 1 rano. Pogoda, ku końcowi letkie deszcze.

☽ Pier: Kwadra Lipca dn: 10 Czerwca g. 9 m. 30 rano. Deszcz.

● Pełnia Lipca dn: 17 Czerwca go. 9 m. 38 rano. Odmieni się na ciepło.

☾ Ostatn: Kw: Lipca dnia 24go Czerwca go: 0. min: 8 w nocy. Ciepło.

JARMARKI w MIESIACU CZERWCU.

Na zielone świątki w *Cudze* Cyrkule Dukielſkim tygodniowy, *Lublinie. Miechowie, Opatowcu, Radomiu, Siedlicach, Skawinie, Zarnowcu.* Od wtorku zielonych Swiątek w *Janowie* Cyrkule Tarnowſkim, *Łaszczowie* ośmio-dniowy iarmak. Od dnia 6. w *Krakowie* dwuniedzielny: w sobotę przed śś. Troycą w *Józefowie, Tarczynie,* na śś. Troycę *w Kraśnie, Szydłowie, Radymnie,* w Poniedziałek po śś. Troycy *w Komarnie, Niemierowie, Proszowicach, w Zatorze,* na s. Onufry, *w Jarosławiu. Jasienicy, Łęczny, Łutowiſku, Urzędowie,* na s. Jan chrzciciel *Husiatynie* cztero-niedzielny, *Olkuszu. Pilźnie, Sandomierzu, Siedlicach* dwutygodniowy, *Wiśniczu, Zatorze,* na śś. Piotr *w Bieczu, Sokołowie.*

LI.

LIPIEC ma dni XXXI. | JUNYI. | JULIUS.

D.	T.	Kalendarz Polski	Aspekty Planet.	Kalendarz Ruski.	☽
Ew: u Łuk: S. w Roz: 15. O zgubion: owcy i o groszu. *Tr: z: cał: noc.*					
1	N.	3 po Świąt: The:	● *g.* 8 *m* 25 *wiecz*	19 N. 2 po Sosz:	
2	P.	Nawiedz: P. M.	☽ *Apogaeo.*	20 Meftodya Je:	
3	W.	Awita Kapł:	△ ☽ ♄	21 Julyana muc:	
4	S.	Józefa Kalasant.	♂. *w* ♋ 1 *G.*	22 Jewsewya.	
5	C.	Karoliny	✱ ☽ ♀	23 Ahrypyny m.	
6	P.	Izaiasza Proroka	✱ ☽ ♂ □ ☽ ♄	24 Rozdz: Joan:	
7	S.	Pulcheryi panny.	*d.* 8. ☽ *in* ♌	25 Fewronyi.	
Ew: u Łuk: S. w Roz: 5. O obfitym Piotra połowie ryb. *Prz całą n.*					
8	N.	4 po Świątk:	Elżbiety Król.	26 N. 3 po Sosz:	
9	P.	Zenona Żołn:	☽ *g.* 10 *m.* 28 *wie:*	27 Sampsona pr:	
10	W.	7 Braci śpiących:	△ ☽ ☿ △ ☽ ♂	28 Kyra i Joan:	
11	S.	Piusa Pap: i Męc:	♄ *w* ♐ 9 *G.*	29 Petra i Pawł:	
12	C.	Jana Gwalberta	☿ *w* □ 29 *G.*	30 Sś 12 Apoft:	
13	P.	Małgorzaty Pan.	☌ ☽ ♄	1 JULYI. Kos:	
14	S.	Bonawentury	☍ ☽ ♀	2 Poło Ryzy B.	
Ew: u Mat: S. w R. 5. O sprawiedliw: i pojedn: się z bratem *C. noc.*					
15	N.	5 po Świątk:	Henryka. ☍ ♂	3 N. 4 po Sosz:	
16	P.	P. M. Szkaplerz:	● *g.* 4 *m.* 10 *po p.*	4 Andrea Arch:	
17	W.	Alexego Wyzn:	*d.* 16. ☽ *Perigaeo*	5 Marty.	
18	S.	Szymona z Lip.	*d.* 17. ✱ ☽ ♄	6 Aftana ya pr:	
19	C.	Wincent a Paulo	△ ☽ ☿ □ ☽ ♄	7 Ftomy prep:	
20	P.	Eliasza Pror.	△ ☽ ♂	8 Prokopa muc:	
21	S.	Praxedy Panny	☽ *in* ☋ △ ☽ ♄	9 Pankratya Je:	
Ew: u Mark: S. w Roz: 8. O nakarmien: 4000 ludzi. *pr: całą noc.*					
22	N.	6 po Świątk:	Maryi Magdal.	10 N. 5 po Sosz:	
23	P.	Apolinarego W.	☾ *d.* 10 *m.* 0. *ran:*	11 Jewsymyi.	
24	W.	Krystyny Panny.	*d.* 23 ☉ *w* ♌ *go:*	12 Prokla mucz:	
25	S.	Jakoba Apostoła	3 *min:* 54 *po*	13 Hawryiła Ar:	
26	C.	Anny Mat. P. M.	*połud:*	14 Akyły Apoft:	
27	P.	Pantaleona Męcz.	*d.* 26. ☍ ☽ ♄	15 Kyryka muc:	
28	S.	Nazaryusza.	*Zbocz:* ☉ 19 *G. B.*	16 Aftynoh: n:	
Ew: u Mat: S. w Ro: 7. O fałszywych Prorokach. *Przez całą noc.*					
29	N.	7 po Świąt: Kun:	Marty Gosp.	17 N. 6 po Sosz:	
30	P.	Abdona Wyzn:	☽ *Apogaea.*	18 Jemytyana.	
31	W.	Ignacego Wyz.	● *g.* 11 *m.* 28 *ra:*	19 Makryny pr:	

Lunacye.

● Nów Sierp: dnia 1 Lipca g. 8 m. 25. wieczór. Bardzo ciepło i wiatry południo:

☽ Pierwsza Kwadr: Sierpnia d. 9 Lipca g. 10 min. 28 wieczór. Deszcz i wiatr.

● Pełnia Sierpnia dn. 16 Lipca g. 4 m. 10 po południu. Ciepło i grzmoty.

☾ Ost: Kwadr: Sierpnia dnia 23 Lipca g. 10 m. 0. rano. Bardzo ciepło.

● Nów Września d. 31 Lip: g. 11 min. 28 przed połudn: Deszcz i grzmoty.

JARMARKI w MIESIĄCU LIPCU.

Na Nawiedzenie Maryi Panny w *Czyżkach* przy Lwowie, *Proszowicach, Rozdole,* dwutygodniowy, na Piotrowkę w *Chodorowie,* dwutygodniowy, na s. Małgorzatę w *Bochni, Radzmin* w poniedziałek po ś. Małgorzacie w *Kętach,* na Rozesłańców w *Dąbrowie, Olkuszu,* na Nayśw: M. P. szkaplerzną w *Droginі, Wołczynie* dwutygodniowy i *Xiążu* przed Wodzisławiem: na ś. Alexy w *Łęczny,* na ś. Iakób w *Zatorze,* na ś. Annę w *Biały* nie daleko Brześcia Litewskiego tygodniowy. *Dobromilu, Jozefowie, Olkuszu, Rawie.*

SIERPIEN ma dni XXXI. | JULYI. | AUGUSTUS.

D.	T.	Kalendarz Polski.	Aspekty Planet.	Kalendarz Ruski.	☽
1	S.	Piotra w Okow.	□ ☽ ♃	20 Ylyi Proroka	
2	C.	P. M. Anielskiey	□ ☽ ♄	21 Symeona Pre:	
3	P.	Augusta.	d. 4. △ ☽ ♄	22 Maryi Magd:	
4	S.	Dominika Wyz.	☽ in ♌ d. 5.	23 Teofema mu:	
Ew: u Łuk: S. w Roz: 16. O niesprawied: Szafarzu. Tr: zo: g. 2 m. 52					
5	N.	8 po Swiątk:	P. M. snieżney	24 N. 7 po Sosz:	
6	P.	Przem: Pańskie.	d. 5. ✱ ☽ ♄	25 S. Anny.	
7	W.	Kaietana Wyzn.	d. 8. ☍ ☽ ♃	26 Jermołau:	
8	S.	Cyryaka i Tow.	☽ g. 8 m. 39 rano.	27 Pantaleimona.	
9	C.	Romana Męcz.	☌ ☽ ♄	28 Prochora Ap:	
10	P.	Wawrzyńca M.	♄ w ♐ G. 8.	29 Kałlynyka.	
11	S.	Zuzanny Panny	Zbocz: ☉ 15 G. B.	30 Syły Apost:	
Ew: u Łuk: S. w Roz: 19. O zburzeniu Jeruzalem. Tr: z: g. 2 m. 57.					
12	N.	9 po Swiątk:	Klary Panny	31 N. 8 po Sosz:	
13	P.	Hyppolita męcz:	d. 12. ☽ Perigaea	1 AUHUST:	
14	W.	Euzebiusza Wig:	● g. 11 m. 7 w no:	2 Pren: S. Stefa:	
15	S.	Wniebow: P. M.	□ ☽ ♄	3 Isaakya prep:	
16	C.	Rocha Wyzn.	d. 17. ✱ ☽ ♃	4 Sedmy Otrok:	
17	P.	Mamerta Męcz:	☽ w ☋ ✱ ♄	5 Jewsychnya.	
18	S.	Agapita Biskupa	♃ w ♉ 29 G.	6 Preobr: Hosp:	
Ew: u Łuk: S. w Roz: 18. O Faryz: oraz i Celniku. Tr: z. g. 2 m. 26.					
19	N.	10 po Swiątk:	Jacka Wyznaw:	7 N. 9 po Sosz:	
20	P.	Bernarda Opata.	d. 21 ☌ ☽ ♃	8 Jemełyana Je:	
21	W.	Stefana Króla	☾ g. 11 m. 1 w no:	9 Maftya Ap:	
22	S.	Tymoteusza.	☍ ☽ ♄	10 Laurentya m:	
23	C.	Filipa Reni:	☉ w ♍ g. 10 m.	11 Fotya Męcz:	
24	P.	Bartłomieia Ap.	21 ra: ♄ w ♐ 8 G.	12 Fotya męcz:	
25	S.	Ludwika Krol.	d. 26 ✱ ☽ ♃	13 Maxyma.	
Ew: u Mat: S. w Roz: 7. O uzdrow: głuchoniém. Tr: zo: g. 2 m. 18.					
26	N.	11 po Swiąt: Róż:	Samuela. ☽ Apog:	14 N. 10 po Sosz:	
27	P.	Rufina Bisk:	Zbocz: ☉ 9 G. B	15 Uspen: Boho:	
28	W.	Augustyna Bisk:	△ ☽ ♄	16 Dyomeda.	
29	S.	Scięcie S. Jana	□ ☽ ♃	17 Myrona. mu:	
30	C.	Felixa Męcz.	● g. 2. m. 53. ra:	18 Flora i Ław:	
31	P.	Raymunda Wyz:	d. 30. □ ☽ ♄	19 Andrea mu:	

Lunacye.

☽ Pierwsza Kwadra Wrzes: dnia 8 Sierpn. g. 8 min. 39 rano. Wyiaśnia się ftronami.

● Pełnia Wrześnią dnia 14 Sierpnia g. 11 m. 7 w nocy. Ciepłe dni.

☾ Ostat: Kwadra Wrzesn: dn: 21 Sierpn: go. 11 min: 1 w nocy. Deszcz i mgły.

● Nów Października d. 30 Sierp: g. 2 m. 53 rano. Ciepłe wiatry i deszcz.

JARMARKI w MIESIĄCU SIERPNIU.

Na ś. Piotra w okowach w *Jędrzeiowie*, na ś. Wawrzyniec w *Szkalmierzu*, na w Niebowzięcie Maryi P. w *Niemierowie, Olkuszu, Wiślicy*; w poniedziałek po w Niebowzięciu Maryi P. w *Kętach*, na s. Bernard w *Radymnie*: w poniedziałek przed ś. Bartłomieiem w *Wieliczce*, na Bartłomiey w *Babicach, Busku, Iaroczynie, Lanckoronie*, na uspienie Przeczystey Bohorodzicy w *Przeworsku* przed Tarnogrodem, *Siedlcach*, na bydło i konie ukraińskie, a oraz towary zławny iarmark; poniedziałek po ś. Bartłomieiu w *Zatorze*

WRZE.

WRZESIEN ma dni XXX. | AUHUST. | SEPTEMBER.

D. T.	Kalendarz Polsk.	Aspekty Planet.	Kalendarz Ruski	☽
1 S.	Idziego Opata	☽ w ♌ ✱ △ ☽ ♃	20 Samuila Pr:	[illegible]
Ew: u Łuk: S. w Roz: 10. O zranio: Samarytanie.			*Tr:* zo: *g.* 2 *m.* 12.	
2 N.	12 po Swiątk:	Stefana Król:	21 N. 11 po Sosz:	[illegible]
3 P.	Bazylissy Panny.	*d.* 2 ✱ ☽ ♂	22 Abaftonyka.	[illegible]
4 W.	Rozalii Panny.	□ ☽ ☍ ♂	23 Łuppa mucz:	[illegible]
5 S.	Wiktoryna Męc:	Urbana P. ☍ ☽ ♃	24 Jewtychya m.	[illegible]
6 C.	Zacharyasza Pr.	☽ *g.* 4 *m.* 43 *p. p.*	25 Wariſolom:	[illegible]
7 P.	Reginy Panny	*d.* 6 △ ☽ ♂	26 Adryana mu:	[illegible]
8 S.	Narodzen: P. M.	♂ *w* ♌ G. 21	27 Pymona pr:	[illegible]
Ew: u Łuk: S. w Roz: 17. O uzdrow: 10 trędów:			*Tr:* zo. *g.* 2 *m.* 8.	
9 N.	13 po Swiątk	Gorgoniusza Bis.	28 N. 12 po Sosz:	[illegible]
10 P.	Mikołaia z Tol:	*d.* 9 ☽ *Perigaea.*	29 Usik: Hł: Joa:	[illegible]
11 W.	Piotra i Jacka.	□ ☽ ♃. ☍ ☽ ♂	30 Alexandra.	[illegible]
12 S.	Gwidona Wyzn.	*Zboc.* ☉ 4 *E. Bor.*	31 *Położ: Poi:*	[illegible]
13 C.	Makrobiusza m.	● *g.* 7 *m.* 35 *ran:*	1 SEPTEMW:	[illegible]
14 P.	Podwyż. S. †	☽ *w* ☋ ✱ ☽ ♃	2 Mamanta mu:	[illegible]
15 S.	Nikodema Mę.	*d.* 14 △ ☽ ♂	3 Anftyma mu:	[illegible]
Ew: u Mat: S. w Roz: 6. O służen: Bogu i mamonie.			*Tr:* zo: *g.* 2 *m.* 3.	
16 N.	14 po Swiątk:	Eufemii i Korn:	4 N. 13 po Sosz	[illegible]
17 P.	Piętn: S. Franc:	□ ☽ ♂	5 Zacharyi pr:	[illegible]
18 W.	Tomasza z Wil:	♂ ☽ ♃	6 Eudocego.	[illegible]
19 S.	Januarego Bis. †	♃ *w* □ 1 G.	7 Sozonta muc:	[illegible]
20 C.	Euſtachiusza.	☾ *g.* 3. *m.* 22 *po p:*	8 Rozd: Bch:	[illegible]
21 P.	Mateusza Apo: †	*d.* 20 ✱ ☽ ♂	9 Joakima.	[illegible]
22 S.	Maurycego †	*d.* 23 ☉ *w* ♎ *p.p:*	10 Mynodory.	[illegible]
Ew: u Łuk: S. w R. 7. O wskrze: wdowy w Naim:			*Tr:* z. *g.* 2. *m* 1	
23 N.	15 po Swiątk:	Tekli Panny	11 N. 14 po Sosz:	[illegible]
24 P.	Gerarda Bisk:	*d.* 23. ☽ *Apogaea.*	12 Awtonoma.	[illegible]
25 W.	Kleofasza.	□ ☽ ♃ ♂ ☽ ♂	13 Kornyła mu:	[illegible]
26 S.	Józefata Bisk.	♂ *w* ♍ 1 G	14 Wozdwyż:	[illegible]
27 C.	Przen. S. Stanisł.	*d.* 28. △ ☽ ♃	15 Nykyty muc:	[illegible]
28 P.	Wacława Króla.	● *g.* 6 *m.* 3 *wiec:*	16 Josafata mu:	[illegible]
29 S.	Michała Arch.	*d.* 28. ☽ *w* ☋	17 Sofii mucz:	[illegible]
Ew u Łuk: S. w R. 17. O uzdrow: opuchłego.			*Trw:* zo: *g.* 1 *m.* 57.	
30 N.	16 po Swiątk:	Hieronyma Dok.	18 N. 15 po Sosz:	[illegible]

L u n a c y e

☽ Pierwsza Kwadra Paźdz: dnia 6 Września g. 4 m. 43 po południ: Zimne nocy, i północne wiatry.

● Pełnia Paździerń: dn: 13 Wrześn: g. 7 m. 35 rano. Jasne dni.

☾ Ostatnia Kwadra Paździ: dn. 20 Września g. 3 m. 22 po południu. Deszcz i wiatry.

● Nów Listopada d. 28 Września god. 6 m. 3 wieczór. Wyiaśnia się stronami.

I A R M A R K I w M I E S I Ą C U W R Z E S N I U.

Na ś. Idzi w *Iarosławiu, Łęczny,* we środę przed Narodzeniem M. P. w *Chełmie, Zamościu,* na Narodz. M. P. w *Ianowie, Lubomierzu, Łukowie, Łutawisku, Minodze, Proszowicah, Sandomierzu,* na Podwyższ. ś. Krzyża w *Białogrodzie Czyżkach, Grudku Przeworsku,* na ś. Mateusz w *Iozefowie, Miechowie, Radomiu, Samborzu* ośmiodniowy, na Wozdwyżenie w *Rubieszowie:* w poniedziałek przed ś. Michałem w *Wieliczce,* na ś. Michał w *Babicach, Dobromilu, Dynowie Olkuszu, Pilznie, Radymnie.*

Dzień w tym miesiącu ma godzin 13. m. 26. Noc godzin 10. m. 34.

PAŹDZIERNIK ma dni XXXI. | SEPTEMW. [illegible] | OCTOBER.

D. T.	Kalendarz Polski	Aspekty Planet.	Kalendarz Ruski.	☽
1 P.	Remigiusza Bisk:	♃ Retrogradus.	19 Trofyma mu:	
2 W.	Aniołów Stroż:	☍ ☽ ♃	20 Jewstazya Pr:	
3 S.	Kandyda Męcz.	☌ ☽ ♄	21 Kondrata Ap:	
4 C.	Franciszka Sęr.	♂ w ♍ G. 5.	22 Foki mecz:	
5 P.	Placyda Męcz.	☽ g. 11 m. 29 w.	23 Zaczat: Joan:	
6 S.	Brunona męcz:	d. 7. ✱ ☽ ♄	24 Ftekły mucz:	
Ew: a Mat: S. w Roz: 22. O miłości Boga i bliźn. *Triw:* zo: g. 2 m. o.				
7 N.	17 po Swiątk:	Justyny P. ☽ Pe-	25 N. 16 po Sosz:	
8 P.	Brygitty i Pelagii	*rigaea.* △ ♃	26 Joanna Boho:	
9 W.	Dyonizego Męc:	□ ☽ ♄	27 Kałystrata m.	
10 S.	Francisz. Borgia	*d.* 11. ✱ ☽ ♃	28 Karytona mu:	
11 C.	Placydy Panny	*d.* 12. △ ☽ ♄	29 Kyryaka Pro:	
12 P.	Maxymiliana	◉ g. 6 *m.* 22 *wie.*	30 Hryhorya Je:	
13 S.	Edwarda Król.	*d.* 12 ☽ *in* ☋	1 OKTOWR.	
Ew: a Mat: S. w Róz 9. O uzdrow: paralityka. *Tr: zo. g.* 1 *m.* 59.				
14 N.	18 po Swiątk:	Kalista Pap.	2 N. 17 po Sosz:	
15 P.	Jadwigi i Teres:	☌ ☽ ♃	3 Dyonysya m.	
16 W.	Gawła Opata.	☍ ☽ ♄. ☍ ☽ ♀	4 Jeroftea Jep:	
17 S.	Florentyna Bisk.	*Zb:* ⊙ *G.* 5 *A.*	5 Charytyny m	
18 C.	Łukasza Ew.	♀ *w* ♐ 11 G.	6 Ftomy Ap:	
19 P.	Piotra z Alk.	*d.* 20 ✱ ☽ ♃	7 Serhyi i Wa:	
20 S.	Przen. S. Woyc.	☽ g. 10 *m.* 34 *r.*	8 Pelahyi Prep:	
Ew: a Mat: S. w Roz: 22. O wezw: na gody wesel: *Tr: z: g.* 2 *m* o.				
21 N.	19 po Swiątk:	Urszuli Panny	9 N. 18 po Sosz:	
22 P.	Korduli Panny.	*d.* 21 ☽ *Apogaea.*	10 Jewłampya.	
23 W.	Jana Kapistrana	⊙ *w* ♏ g. 3 *m.* 3 *r.*	11 *Fyłypa Ap:*	
24 S.	Rafała Arch.	*Ró: czas.* - 15′37″	12 Prowa mucz:	
25 C.	Kryspina i Krys.	⊙ *in* ♌ △ ♃	13 Karpa i Papy.	
26 P.	Ewarysta Pap.	✱ ☽ ♄ ☿	14 Nazarya mu:	
27 S.	Iwona Wyzn.	♃ *w* □ G. 1.	15 Jeftymya.	
Ew: a Jana S. w R. 4. O chorym synie królews: *Triw. zo. g.* 2 *m.* 2.				
28 N.	20 po Swiątk:	Szym. i Judy	16 N. 19 po Sosz:	
29 P.	Narcysa Bisk:	*d.* 28 ● g. 8 *m.*	17 Ozyi Pror:	
30 W.	Marcellina M.	16 *rano.* ☍ ♃	18 *Łuki Ewan:*	
31 S.	Marcella. *Wig:*	☌ ☽ ♄	19 Joela Pror:	

Lunacye.

☽ Pierwsza Kwadra Listopa: dn: 5 Paźdz: g. 11 min: 29 wieczór. Zimne wiatry.

◉ Pełnia Listopada d: 12 Pazdziern: g. 6 m. 22 wieczór. Słoneczne promienie, zimne nocy.

☾ Ostatn: Kwadra Listop: d. 20 Paździer: go: 10 minuty 34 rano. Deszcz i mgły.

● Nów Grudnia d. 28 Paźd: g. 8 m. 16 rano. Snieg.

JARMARKI w MIESIĄCU PAZDZIERNIKU.

Na ś. Franciszek Seraficzny w *Birczy, Olkuszu, Szydłowie.* Po niedzieli Rożancowey w poniedziałek w *Kętach*, na Pokrowy Bohorodycy, to iest, Protekcyi Nayświęt. P. M. w *Chodorowie, Jozefowie, Lwowie i Zamościu* iarmarki, każdy po tygodni dwa, na ś. Iadwigę w *Turobinie, Cmielowie,* w Cyrkule Radomskim o mil 3. od Sandomierza tygodniowy, w towary przednich Futer wsławiony iarmark, na ś. Łukasz w *Brodach*: w poniedziałek po ś. Ianie Kantym w *Kętach*, na śś. Szymona i Judy w *Ciężkowicach, Komornie, Lublinie, Proszowicach, Wislicy. Zarnowcu.*

LISTOPAD ma dni XXX.		OKTOWRY.		NOVEMBER.		
D	**T.**	*Kalendarz Polski*	*Aspekty Planet.*	*Kalendarz Ruski.*	☽	*Lunacye.*
1	C.	Wszystkich SS.	*d.* 2 ☽ △ ♃	20 Arsenya M.		
2	P.	*Dzień Zaduszny*	△ ☽ ♂	21 Ilaryona pr:		
3	S.	Malachiasza Pr:	*d.* 4 ☽ *Perigaea.*	22 Awerkya Je:		
Ew: *a Mat: S. w R.* 18.		O dniu: [illegible]		*Tr: z: g.* 2 *m.* 3.		
4	N.	21 po Swiątk:	Karola Borom.	23 N. 20 po Sosz:		
5	P.	Bertyldy.	*d.* 4 ☽ g. 6 *m.* 11 *r.*	24 Arefty mucz:		
6	W.	Leonarda W.	☍ ☽ ♂	25 Marcyana mu:		
7	S.	Engelberta.	☽ *w* ☋ □ ☽ ♄	26 Dymytrya.		
8	C.	4 Koron. Męcz.	*d.* 7 ✱ ☽ ♃	27 Nestora mucz:		
9	P.	Teodora Męcz.	△ ☽ ♄	28 Terentya mu:		
10	S.	Andrzeia Awel:	*d.* 11 ☌ ☽ ♃	29 Anast: mucz:		
Ew: *a Mat: S. w R.* 22.		O [illegible]		*Tr: z: g.* 2 *m.* 5.		
11	N.	22 po Swiątk:	Marcina Bisk.	30 N. 21 po Sosz.		
12	P.	Marcina Pap:	*d.* 11 ◐ g. 7 *m.* 48	31 Stachya Apo:		
				NOEBRY.		
13	W.	Dydaka Wy:	☍ ☽ ♄	1		
14	S.	Serapiona Męcz.	□ ☽ ♂	2 Akindyna.		
15	C.	Leopolda Ce:	*d.* 16 ✱ ☽ ♃	3 Akepsymy.		
16	P.	Edmunda Bisk.	*d.* 17 ✱ ☽ ♂	4 Joannykya O.		
17	S.	Salomei Panny	☽ *Apogaea.*	5 Hałekryona.		
Ew: *a Mat: S. w Roz:* 9.		O [illegible]		*T: z: g.* 2 *m.* 8.		
18	N.	23 po Swiątk:	Eugeniusza.	6 N. 22 po Sosz:		
19	P.	Elżbiety Król:	☾ g. 7 *m.* 24. *ran.*	7 35 Muczen:		
20	W.	Felixa de Vall:	*d.* 21. □ ☽ ♄	8 Sobor: Mych:		
21	S.	Ofiarow. P. M.	*d.* 22. ☽ *w* ☊	9 Onysyfora.		
22	C.	Cecylii Panny	☉ *w* ♐ *g.* 11 *m.*	10 Szesty Apos:		
23	P.	Klemensa Pap.	27 *wiecz:*	11 Myny mucz:		
24	S.	Jana od Krzyża	*d.* 22. ✱ ☽ ♄	12 Joanna mylos:		
Ew: *a Mat: S. w Ro.* 24.		O znakach [illegible]		*Tr: z: g.* 2 *m.* 10.		
25	N.	24 po Swiątk:	Katarzyny Pan.	13 N. 23 po Sosz:		
26	P.	Piotra Alex: Bis:	● g 9 *m.* 1 *wiecz:*	14 Fylyp. *Zap:*		
27	W.	Facunda Męcz:	✱ ☽ ♂	15 Samsona w:		
28	S.	Rufina Męcz.	*d.* 27. ☌ ☽ ♃	16 *Mattea Ap:*		
29	C.	Saturn. Męcz.	□ ☽ ♂	17 Hryhorya Je;		
30	P.	Andrzeia Ap.	△ ☽ ♃	18 Platona muc:		

☽ Pierwsza Kwadra Grudnia dnia 4 Listopada g. 6 min: 11 ranc. Snieg i mróz.

◐ Pełnia Grudnia dnia 11 Listopada g. 7 m. 48 rano. Wyiaśnia się z mrozem.

☾ Ostatnia Kwadra Grudnia dnia 19 Listopada g. 7 m. 24 rano. Mróz powiększa się.

● Nów Stycznia dnia 26 Listopada g. 9 m. 1 w wieczór. Jasne dni.

JARMARKI w MIESIĄCU LISTOPADZIE

Na WW. SS. w *Szydłowie. Wiśniczu*, na ś. Leonard w *Cyżkach, Opatowie, Opatowcu, Radomiu*, na Koronatow 4 w *Xiążu*, na ś. Dymitr w *Warężu*, na ś. Marcin w *Czerniechowie. Jaroczynie, Kraśniku, Niemirowie, Rubieszowie, Woyniczu, Zamościu, Zatorze*, na ś. Elżbietę w *Kraśniku, Przeworsku*, na ś. Michał Ruski w *Janowie* Cyrkule Lwowskim trzytygodniowy, *Sokalu, Zaleszczykach*: w poniedziałek przed s. Klemensem w *Wieliczce*, na ś Katarzynę w *Jędrzeiowie. Kętach, Woyniczu*, na ś. Jędrzey w *Dynowie, Goraniu, Janowie, Jarosławiu, Jozefowie, Filźnie Stanisławowie.*

GRUDZIEN ma dni XXXI. | NOEMWRY. | DECEMBER.

D. T.	Kalendarz Polski.	Aspekty Planet.	Kalendarz Ruski.	☽
1 S.	Elgiusza Bisk.	☽ *Perigaea.*	19 Awdya Pror:	
Ew: o Łuk: S. w R. 21. O znakach na niebie i ziemi. *Tr: z: g.* 2 *m.* 12.				
2 N.	1 Adwentowa.	Bibianny Panny.	20 N. 24 po Sosz:	
3 P.	Franciszka Xaw:	☽ *g.* 2 *m.* 4 *po po:*	21 Wchod: Boh:	
4 W.	Barbary Panny.	☽ *in* ☋	22 Fyłymona m.	
5 S.	Sabby Opata	□ ☽ ♀ ☍ ☽ ♂	23 Amfilochyia.	
6 C.	Mikołaia Bisk.	*Zboc:* ☉ 22 *G. A.*	24 Jekataryny.	
7 P.	Ambrożego	△ ☽ ♀	25 Kłymenta Pa:	
8 S.	Niepo: Poc: P. M.	♂ *w* ♎ *G.* 15.	26 Ałypa Stoł:	
Ew: u Mat: S. w Ro: 11. O poselst: Jana do Chryst: *Tr: zo: g.* 2 *m.* 14.				
9 N.	2 Adwentowa.	Waleryi i Leok:	27 N. 1. Adwen:	
10 P.	P. M. Loretańsk:	● *g.* 11 *m.* 37 *w n.*	28 Stefana mucz:	
11 W.	Damazego.	*d.* 10 △ ☽ ♂	29 Paramona m:	
12 S.	Spyrydiona	☍ ☽ ♀	30 Andrea Ap:	
13 C.	Łucyi Panny	□ ☽ ♂	1 DEKEMW:	
14 P.	Nikazego Bisk:	*d.* 15. ✱ ☽ ♂	2 Awwakuma.	
15 S.	Kolumby.	☽ *Apogaea*	3 Sofonya Pro:	
Ew: u Jana S. w R. 1. O poselstwie żydów do Jana. *T: z. g.* 2 *m.* 15.				
16 N.	3 Adwentowa.	Euzebiusza.	4 N. 2 Adwen:	
17 P.	Łazarza Bisk:	△ ☽ ♀	5 Sawwy Ośw:	
18 W.	Wiktoryna.	Wiktoryn: ☽ *in* ♌	6 N. koły Jep:	
19 S.	Nemezyusza. †	☾ *g.* 4 *m.* 11 *ran.*	7 Amwrosyia.	
20 C.	Teofila męcz:	*d.* 19. □ ☽ ♀	8 Patapya Pro:	
21 P.	Tomasza Apo. †	*d.* 20. ☌ ☽ ♂	9 Zaczat: S. An:	
22 S.	Zenona męcz: †	☉ *w* ♑ *g.* 11 *m.* 54	10 Nyny Jermo:	
Ew: u Łuk: S. w Roz: 5. O Janie opowiad. Chrzest. *Tr: zo: g.* 2 *m.* 16.				
23 N.	4 Adwentowa.	Wiktoryi Pan.	11 N. 3 Adwen:	
24 P.	Adama i Ewy. †	*d.* 25. ✱ ☽ ♂	12 Spirydona.	
25 W.	Narodz: Bożego	*d.* 26 ☌ ☽ ♀	13 Auxentya.	
26 S.	Szczepana Męcz:	● *g.* 8 *m* 28 *rano*	14 Ftyrsa mucz:	
27 C.	Jana Ewang.	□ ☽ ♂	15 Jełeftery Je	
28 P.	Młodziankow	☽ *Perigaea.*	16 Ahhea Pror:	
29 S.	Tomasza Kant.	☌ ☉ & ♀ *in* ♑	17 Danyiła Pror:	
Ew: o Łu: S. w R. 2. O Annie opowiad: o Chrystusie. *T: z. g.* 2 *m.* 17.				
30 N.	1 po Boż: Nar:	Dawida Króla	18 N. 4 Adwen:	
31 P.	Sylwestra Pap:	☉ *Perigaeus.*	19 Wonyfatya.	

Lunacye.

☽ Pierwsza Kwadra Stycznia dnia 3 Grudnia g. 2 m. 4 po połud: Wilgoć i śnieg.

● Pełnia Stycznia d. 10 Grudnia g. 11 m. 37 w nocy. Snieg i mgły dżdzyste.

☽ Ostatnia Kwadra Stycznia dnia 19 Grudnia g. 4. m. 11 rano. Wilgoć.

● Nów Lutego dnia 26 Grudnia g. 8 m: 28 rano. Snieg, ku końcowi tęgi mróz.

JAMARKI w MIESIĄCU GRUDNIU.

Na ś. Barbarę w *Pacanowie, Proszowicach, Turobinie,* na ś. Mikołay w *Łęczny, Łutowisku, Przemyślu,* na Niepokalane Poczęcie Maryi Panny w *Jasienicy,* po Niepokalanem Poczęciu Maryi Panny w poniedziałek w *Kętach,* na ś. Łucyą w *Białey* nie daleko Brześcia Litewskiego, na ś. Mikołay ruski w *Waręzu,* w poniedziałek przed ś. Tomaszem Apostołem w *Wieliczce,* na ś. Tomasz w *Husiatynie* przez tydzień 4 w *Samborzu* nareście dnia 30 Grudnia ośmiodniowy iarmark.

Dzień w tym miesiącu ma godzin 8 minut 14. Noc godzin 15 minut 46.

UWIADOMIENIE.

WZGLĘDEM FIGURY ASTROLOGICZNEY.

Wstęp ☉ w znak ♈ w tym roku następuie dnia 20 Marca godz: 7 min: 23 rano, kiedy 19 gradus [illegible] w Południku się znayduie. W przeciwko leżącéy Północy widziemy tudzież 19 gradus [illegible]. 14 gradus [illegible] wstępuie w Horyzont, a w zachodzie stoi [illegible] z 14 gradusem. Pozostałe domy następuiącym maią się sposobem: Początek 11go domu iest [illegible] z gradusem 6. początek 12 domu [illegible] z grad: 11. Tym przeciwległe są domy 5 i 6. z których piérwszy zaczyna się przez znak [illegible] gr: 6. a ostatni przez 11sty gradus [illegible]. Drugiego domu początek iest [illegible] z grad: 19. a trzeciego znak [illegible] z grad: 5. Osmy dom przeciwko drugiemu leżący ma znak [illegible] z gradusem 19, a dziewiąty znak [illegible] z 5 gradusem za początek. Planety w następuiącym stoią porządku. ☉ w samym początku ♈. Około niego ♀, ♂ i ♃ w domu 12tym. Księżyc niedaleko od Pełni w domu 5tym i 8mym gra: znaku [illegible]. ♄ na

końcu siodmego domu w znaku [illegible] grad: 15. Dawni Astrologowie z tego osobliwego gwiazd położenia różneby przepowiedzieli zdarzenia, a tym ważnieysze, im więcéy Planet z ☉ złączone bywaią: w naszéy figurze widziemy ☉ w towarzystwie (iak oni mówią) trzech Planet, dwóch dobrych ♀ i ♃. a iednego natury złośliwéy ♂. Ale porzućmy tego głupiego prorokowania sposob; a bądźmy pewnemi, iż wszystkie porządnie za sobą idące zdarzenia żadnego z niebem i gwiazdami tam będącemi związku nie maią.

O ZACMIENIACH

ROKU 1810.

W ninieyszym Roku dwa tylko będą zaćmienia na Słońcu, z których żadne u nas widzialne nie będzie.

PIERWSZE Słońca zaćmienie dnia 4go Kwietnia o 2giéy godzinie w nocy, w całéy Europie niewidzialne.

DRUGIE Zaćmienie także na Słońcu dnia 28go Września o godzinie 6téy ale dla południowéy Xiężyca szerokości w naszych okolicach niewidzialne.

Wystawienie czasu obrotu, odległości, i wielkości Słońca i Planet.

	Obchodzi około Słońca w	R.	D.	G.	Odległość od Słońca Milionów mil Niemieckich.		ieſt			Od ziemi.
Słońce		—	—	—	—				14,48000	większy
Merkury		—	87.	23.	8.				16	mnieyszy
Wenus		—	224.	17	15.				1/10	mnieyszy
Ziemia		—	365.	6.	21.				—	—
Mars		1.	321.	17.	32.			4	3/1	mnieyszy
Ceres		4.	320.	—	58.				15	mnieyszy
Pallas		4.	218.	—	58.				37	mnieyszy
Juno		4.	127.	—	56.				188	mnieyszy
Jowisz		11.	314.	20.	108.				1474	większy
Saturnus		29.	176.	19.	199.				1030	większy
Uranus		84.	7.	16.	398.				83	większy

Xiężyc obchodzi około ziemi w 27 dniach 8 godzinach, ieſt o 51000 mil od legły od nas, a 50 razy mnieyszy od ziemi.

O PANU ROCZNYM.

Podług układu Kalendarza ſtuletniego, albo wiecznego, wypadałaby koléy na Xiężyc do panowania w Roku ninieyszym; lecz uważnieysi Aſtrologowie nigdy Xiężyca i Słońca nie wyznaczaią na Panów rocznych, bo skutki wpływu Xiężyca na atmosferę ziemską regularnie co cztery tygodnie, a skutki wpływu słońca co rok też same powtarzaią się; więc te dwie gwiazdy są wiecznemi nigdy nieustaiącemi panami perycdycznych w atmosferze ziemskiéy odmian. Który tedy z innych Planetów okazuie się, zdolnym do wzmacniania lub osłabiania, odmieniania albo zaburzania regularnego wpływu Xiężyca i Słońca na naszę atmosferę, ten się zwykł wyznaczać na pana rocznego. W roku ninieyszém takie panowanie ma należeć do Wenusa i Jowisza do których i Ceres czasem będzie się łączyć, Jowisz i Wenus są planetami łagodnemi, Ceres wschodowe wiatry wznieca a przez to ziąbi. Można tedy obiecować sobie rok w pogodę i ciepło umiarkowany, iednak czasami wschodowemi wiatrami może bydź chłodny. W szczególności zaś cztéry pory roku maią bydź takie:

ZIMA tegoroczna w śniegi miernie obfita, nie zupełnie ſtateczna, niezbyt mroźna z wschodniemi wiatrami po piérwszéy Kwadrze Marca i po Nowiu Kwietnia, chociaż przerywana, ma się przeciągnąć aż do piérwszéy Kwadry Maia.

WIOSNA znaczy się od piérwszéy Kwadry Maia, przez miesiąc Kwiecień będą się trafiać zawieruchy czasem z grzmotem podobnież na początku Maia po Nowiu Czerwca, reszta Maia wyiąwszy iego koniec ma bydź ciepła, toż samo i Czerwiec.

LATO trzecia pora roku; miesiąc Lipiec będzie wschodniemi wiatrami chłodzony, Sierpień zacznie się z gorącą pogodą lecz w krótce ma burza z grzmotami naſtąpić; potém zaś i przez miesiąc Wrzesień ma trwać czas ſtatecznieyszy.

JESIEŃ oſtatnia pora roku pomiernie ciepła, pomiernie pogodna, na początku Października i na początku Liſtopada z przymrozkami, a od Pełni Grudnia ma się zamienić w zimę.

Przez miesiąc Styczeń, Luty, Marzec i Kwiecień, iaki czas będzie od piérwszéy do oſtatniéy Kwadry w iednem miesiącu, taki i w drugim można sobie obiecywać. W miesiącach zaś Wrześniu, Październiku, Liſtopadzie i Grudniu, czasy między Nowiami i Pełniami będą sobie podobne.

OB-

OBSERWACYE KILKOLETNIE.

Na pierwszém Nowiu Xiężyca po przesileniu dnia z nocą które bywa przed S. Janem, prawie nigdy deszcz nie chybia, a częstokroć pomokrszczyzna pada.

Dnia 17 i 18 Maia miia się Słońce z gwiazdami Dzdzownice zwanemi, to miianie częściéy się odprawia z deszczem iak bez deszczu, Toż samo się dzieie kiedy się miia z temi gwiazdami Wenus albo Mars, lecz Mars dołącza ieszcze do tego grzmoty. W roku niniéyszém takie miianie Wenusa przypada między Nowiem i piérwszą Kwadrą Czerwca, a Marsa w krótce po nim.

Kiedy Mars wstępuie w znak Bliźniąt, grzmi, toż samo czyni wstępuiąc w znak Raka, w roku niniéyszém iego wstęp w Bliźnięta przypada po pierwszéy Kwadrze Czerwca, a w Raka po ostatniéy Kwadrze Lipca.

Kiedy Wenus wstępuie w znak Raka, rzadko deszcz chybia, taki wstęp w roku niniéyszém przypada w pierwszych dniach Czerwca.

Kiedy Słońce miia Cererę, wiatry wschodnie wieią czasem do trzech i czterech tygodni, takie miianie w roku niniéyszém przypada w miesiącu Lipcu.

O URODZAIACH.

Obfitość urodzaiów rolniczych od dwóch istotnie potrzebnych przyczyn zawisła; od staranności Rolnika i od wpływu atmosfery powietrznéy. Pierwsza zależy od woli, sposobu lub możności rolnika, który gdy wyrachuie co też dobrego uczynił dla zasianego w ziemię ziarna, wypadnie mu wróżba o maiącéy nastąpić urodzayności z téy pierwszéy przyczyny. Co zaś do drugiéy przyczyny z wpływu powietrza, o niéy taki czyni się tu wniosek, że ponieważ w roku niniéyszém temperatura atmosfery powietrznéy, co do suszy i wilgoci, ciepła i zimna, ma bydź umiarkowana, należy więc spodziewać się dobrych urodzaiów rolniczych, ile że epoka siedmiu lat urodzaynieyszych ieszcze się nieskończyła; Tatarki iednak i Prosa bardzo pomierny maią przynieść użytek. Owoców sadowych nie wiele.

ZNAKI POGODY.

Znaki przeciwnê znakom deszczu, obiecuią pogodę, i tak: gdy Słońce pięknie zachodzi, nazaiutrz zaś iasno wschodzi, pewna pogoda nastąpi. — Gdy się obłoki na wschodzie Słońca rano rozstępnią. — Gdy toż Słońce po deszczu czerwono-ogniste, lub purpurowe pokazuie się. — Gdy się podczas deszczu na północy wyiaśnia.

iaśnia. — Gdy Tęczaſku wieczorowi na wscho zie się ukaże. Gdy drobne muchy, nakształt roiących się pszczół, zaraz z wieczora tam i sam lataią.

ZNAKI ZIMNA i MROZU.

Słońce wschodząc lub zachodząc gdy się brunatne, blade, żółto-barwiſte zdaie, alboli też gdy iednym lub kilku okręgami czyli kołami podobnegoż koloru ieſt otoczone, w krótce potym wietrzno śnieżyſtey wilgoci spodziéwać się każe. Mrozu zaś tęgiego i pogody, gdy iasnoczerwono zachodzi, a przytém wiatr wschodni lub północny zrywa się i wieie, alboli też gdy się gwiazdy nazbyt iskrzą. — Gdy wiatr wschodni długo i tęgo wieie. — Gdy śnieg drobny i subtelny pada. — Gdy kurzawa gęſta nad wodami nakształt obłoku powſtaie. — Gdy drobne ptaki w gęſte krzewiny lub do ſtodół cisną się i kryią. — Gdy iaskółki w iesieni wcześnie odlatuią, znakiem ieſt prędkiey i tęgiéy zimy.

ZNAKI WIATRU i MROZU.

Słońce lub Xiężyc, gdy wschodzi albo zachodzi, a ma około siebie biały okrąg lub obłok czerwony znaczy od téy ſtrony gwałtowny wiatr, od któréy pomieniony okrąg lub obłok naypierwéy się przerwie. Toż samo o grzmotach bez deszczu rozumieć się ma które od téy ſtrony w któréy huczą, gwałtowny wiatr; a potym dészcz sprowadzaią. Wschodni wszakże wiatr do wieczora tylko trwać zwykł pospolicie.

Zachodni zaś gdy się z wieczora uspokoi, tężéy nazaiutrz wieie.

ZNAKI GRZMOTÓW i PIORUNÓW.

Znaki grzmotów i piorunów są. Kiedy Słońce z rana albo ku wieczorowi przez gęſty i wysoki obłok, podczas parnéy pogody, świeci. — Kiedy gwiazdy, lub inne tym podobne materye, na początku wiosny, lata, alboli też iesieni po powietrzu lataią, a przytym chmury czarne od zachodu słońca ukazuią się, które to chmury im są bliższe ziemi, tém mniey ſtraszliwemi bywaią: lecz ieśli mieyscami są czerwonawe, zielonkowate, lub czarniawe, a nadewszyſtko żółtawe razem czerwonawe, albo w cale czarne i gęſte, nie bez przyparku z niemi się łączącego, natedy chmury takowe szkodliwemi grożą piorunami.

WIADOMOSC O KONIACH.

Koń słusznie między wszyſtkiemi zwierzętami naypierwsze zabiera mieysce: ieſt bowiem naypotrzebnieyszy, i naykosztownieyszy: zażywany do różnéy pracy,

cy, od naywyższych do naynižszych ludzi. Naywięcey się więc nad nim zastanowić potrzeba, tak w wyborze izdatności; iak w utrzymywaniu: co następujący Paragraf obszernie opisze.

§ 1.

Różność Koni i ich zdatność.

Do Historyi naturalney konia należy, że klacz po poczęciu w 290 dni stoiąca rodzi, że podług dobroci i różności gatunków, żyć może do 30 lub do 40 lat; i owszem mamy przykłady czasów dawnych, że 70 lat dożyć może, lubo za czasów naszych, dla nieumieiętnego pielęgnowania, iuż w 18 roku koń do niczego nie iest zdatny. Daley ieszcze, że podług lat swoich odmienia zęby, i z tych się wiek iego poznaie.

Wszystkich zębów koń ma 40, przednich 12, trzonowych 24, i psich 4. których ostatnich pospolicie klaczom niedostaie, albo przynaymniey u nich bardzo są krótkie. Zrzebię rodzi się bez zębów: po dwu, lub trzech tygodniach, podług podleyszey, lub lepszey żywności, wyrastaią w pośrzodku u góry i u dołu po dwa: od czterech do ośmiu tygodni, wyrastaią inne 4, przy każdym z pierwszych ieden, a po 8 do 10 miesięcy znowu obok tych 4. i te wszystkie zowią się *zębami zrzebięcemi*... Te wszystkie dopiero po półtrzecia roku giną, i na inne się odmieniaią; w tym więc czasie rocznego do dwu lat zrzebczyka poznać gdy sierść odmienia, grzywa i ogon w włosy wyrasta. — Od półtrzecia roku odmienia swoie pierwsze cztery zęby: po półczwarta roku drugie cztery; w czwartym roku wylamuią się psie zęby, pierwey dolne, potym zwierzchnie, i wtedy zrzebce częstokroć choruią, i podlegaią niebespieczeństwu wzroku.

Wszystkie nowe zęby zowią się końskiemi, i iuż w tedy zrzebcowi należy imię konia. — Końskie zaś zęby są długie, szerokie, brudne, nie gładkie, maią dołki, bob koński: zrzebięce zaś są krótkie, małe, białe i zupełne. — Kiedy więc koń ma wszystkie zęby, a trzonowe nie wyżey nad dziąsła, iak na połowę grubości małego palca wyrosłe, na wszystkich innych bób znaczny iest, psie są ostre, dęte, w tedy koń iest pięcioletni. — W szostym roku bób przednich zębów zarasta, czarne plamy tylko zostaią; cztéry trzonowe podnoszą się na cały palec, i psich dętość poczyna zarastać. — W siodmym roku, giną plamy na przednich zębach, drugie bliższe nich zarastaią, zostawuiąc tylko plamy: trzonowe staią się wyższe, a psie zupełnieysze. — W osmym roku giną plamy śrzednich żłóbkowatość trzonowych napełnia się, i zostaią na nich pla-

plamy, też ieszcze trzonowe równaią się drugim, a psie bardziey zapełniaią i tępieią. — W dziewiątym roku giną plamy na zębach trzonowych: wszystkie zęby są gładkie, pełne, białe a środkowe na nowe róść zaczynaią. — W dziesiątym roku podrastaią wyżey, trzonowe rzadnieią, na psich ledwie się znaki dołków zostaią.—W iedynastym i 12tym roku giną dołki na zwierzchnich przednich, i psie tylko nieiakie dołki zatrzymuią.—W roku 13tym zęby są okrągłe i pełne, a na zwierzchnich z nich naymnieyszey nie masz plamy: kasztanki też z zębów opadaią. — W 14 i 15 roku przednie zęby staią się dłuższe, bielsze i ostrzeysze; psie grubieią i wcale tępieią. — W 16 i 17 roku ginie dołkowatość wyższych trzonowych.

Od tych daley lat, im starszy iest koń, tym się zęby staią dłuższe, bielsze i kończastsze, oraz się bardziey nachylaią. — W reszcie oczy wpadłe, brwie białe, twarde wargi, kosmate kopyto, potwierdzaią znaki wielkiey starości. — Jako zaś i poprzedzaiące znaki, podług wychowania konia, lub iego gniazda, w dalszych leciech chybiać mogą: tak niektórych zdanie poznawania lat starości z ogona, błędne iest.

Wiele gniazd koni głównych przyimuią Historycy naturalni, i takowe o nich iest zdanie. *Afrykański* iest długi i gładki, smagły, siwy, z rzadką grzywą: są pracowite, trwałe, do biegu dobre, rzeki i wody łatwo przebywaiące, i samego lwów ryku się nie lękaią: byłyby zatym naylepsze do woyny, tylko niskość ich przeszkadza: nie są bowiem wyższe nad 4 stopy i calów 8.

Hiszpańskie maią wielkie głowy, grubą szyię, gęstą grzywę, piersi szerokie, grzbiet okrągły, są ciężkie, harde, czarne z białą gwiazdą na czole: są bardzo dobre tak do ciągu, iak do wierzchu.

Angielskie maią poch dzie początkowo z Arabii, są piękne, wysokie i smagłe. Głowa mała; uszy tęgie i ostre, nogi cienkie. W biegu są mocne i szybkie. Ogon ich iest przytępiony, i ku grzbietowi w górę przełamany.

Fryzlandskie, do których i *Hollenderskie* należą, są grube, grzbiet i krzyż maią szeroki, szyię krótką, głowę wielką i hardą: są rosłe, czarno-lśniące i zdatne do cugów.

Duńskie są smagłe, z grubą szyią, mocnemi barkami i pięknego kształtu. Zdatne pod iazdę na woynie i do cugów.

Neapolitańskie są dobre do biegu i cugów, tylko nie wielkie. — *Niemieckie* maią krótką szyię, wielką głowę, i są nieco niekształtne: nogi grube i mocne. Są dobre do pługa, bryk ciężkich.

Polskie są różne, trwałe i dobre do konney iazdy.—*Węgierskie* chowaią się dziko,

i są podobne Polskim. — *Moskiewskie* są małe, lecz wspaniałe, mięszaią się z Kałmuckiemi i Tatarskiemi, są mocne, trwałe i do długiego głodu przyzwyczaione: w 60 godzinach z małemi odpoczynkami ubiegaią po 100 mil Niemieckich. Naywiększego zimna się nie boią. Grzywę maią kołtonowatą. — *Islandzkie* są piękne, małe koniki, z małemi grzywami, wyśmienite małym dzieciom do iazdy. — *Brazyliyskie* maią kształt piękny, są mocne, lecz im *Maiz* na obrok i wodę z syropem za napóy dawać trzeba.

Arabskie są między wszystkiemi naypięknieysze, troiakiego gniazda. *Pierwsze szlachetne*, które gdy się klacz z ogierem spuszcza, sekretarz *Emira* musi na piśmie zaświadczyć, iako oboie są gniazda szlachetnego: gdy się urodzi źrzébię, daie mu imię, oraz dzień i rok zapisuią: tym sposobem od dawnych czasów pokolenia tego gniazda są zapisane. Konie takowe z przyłączonym świadectwem za wielkie summy są przedayne. *Drugie średnie*, kiedy się ogier pierwszego gniazda do podleyszéy klaczy, lub przeciwnym sposobem przypuszcza. *Trzecie proste*, kiedy z obu stron żadnego niemasz świadectwa. Gospodarze cudzoziemscy ieszcze ściśley wchodzą w różności i zdatności koni. — *Z niemieckich koni*, w szczególności *Saskie*, *Austryackie*, *Haskie*, *Brańswickie*, *Brandeburskie*, *Meklemburskie i Pomorskie*, za zdatnieysze do konnéy iazdy poczytuią. *Fryzlandskie*, *Hollenderskie*, *Westfalskie*, *Geldryiskie*, bardziey się zażywaią do cugów, i pod ciężkiego żołnierza; tylko że gdzie indziey przeprowadzone, częstokroć od wody na nogi zapadaią. *Bremeńskie* są słabe, ile na błotach chowane. *Holsztyńskie* lubo są do codzienney roboty mocne, *Oldenburskie* iednak ze wszystkich nayprzednieysze.

Czeskie są wprawdzie wielkie, lecz prędko ślepną. *Morawskie* nie podlegaią tak prędkiéy ślepocie. *Węgierskie* są trwałe, lecz lękliwe, sposobnieysze na równéy ziemi, iak między górami. *Siedmiogrodzkie* zdatnieysze między góry.

Szwedzkie równaią się Pomorskim w Niemczech. Z pomiędzy Angielskich *Szkockie* dziko chowane maią bydź dobre. Z Hiszpańskich *Andaluzyiskie* piękne, *Estramadurskie* pięknieysze, *Genetty* naylepsze. — O Francuzkich nie wiele trzymaią. Z Neapolitanskich *Corsieri* są wysokie, do cugów i pod ciężkiego żołnierza zdatne. *Renetti del Regno* są śrzednie, ale wyśmienite i lepsze od Genettów Hiszpańskich. — Da due se le są śrzednie i i mocne. Daléy we włoszech *Bonońskie*, *Florenckie*, *Mantuańskie* maią bydź naylepsze do wszystkiego.

Wschodnich kraiów *Tatarskie* są trwałe i pracowite, kosmate, i niektóre ze wszystkim kędzierzawe. Z Greckich od dawnych lat *Tessalskie* były naysławnieysze. *Wołoskie* poniekąd pochodzą od Tureckich, które do roboty i woyny dobre są. *Tureckie* poniekąd są mięszane

z Arabskiemi, lub Perskiemi, i są wyśmienite konie. *Perskie* tak są szacowne iż równych sobie na całym wschodzie nie maią: to ieszcze Perskie, Arabskie, Tureckie dobrego do siebie maią, że w 20 roku tak bywaią silne i żywe, iak nasze w 8. *Egiptskie* nakoniec są szybkie i do iazdy wygodne, tak przecięż maią miękkie kopyto, że się tylko w piaszczystych okolicach trzymac mogą: są ludzi bardzo kochaiące, i do różnych sztuk nauczenia się sposobne.

Naszych Polskich koni nie ganią Cudzoziemcy, owszem w powszechności chwalą, że są mocne, trwałe i do wierzchowey iazdy wygodne, a niektóre z nich tak twardych kopyt, że i podkowania nie potrzebuią. Mamy u nas troiakie konie: albo *Gospodarskie*, które się poiedynczo po folwarkach rozmnażaią; a te pospolicie bywaią nikczemne, drobne, że nędznie pielęgnowane i zapracowane: albo *Stadowe*, które się w stadach po Dworach chowaią, z pomiędzy których, tym bywaią lepsze, im Pan stada większym iest miłośnikiem dobrych koni, i znaiąc z tąd pożytki, dobre klacze i ogiery utrzymuie. — W pośrzód przecięż kraiu nie wiele ieszcze widziemy znacznego w téy mierze gospodarstwa, wyiąwszy gdzie niegdzie dla własnéy potrzeby. — *Ukraińskie* i *Podolskie* więc gospodarstwo naywięcéy nam dobrych koni dostarcza, a iak wiele ich Pruskie woyska corocznie zakupuią? Są stada pielęgnowane, są dziko po stepach się rozmnażaiące, piérwsze są łagodnieysze, drugie żywsze.

W szczególności Ukraińskie są przymiotów pośrzednich między Włoskiemi, Tatarskiemi i Moskiewskiemi. *Podgórskie* zbliżaią się do Węgierskich i Siedmiogrodzkich. *Wielkopolskie* do Niemieckich, a *Litewskie* do Moskiewskich. *Pomorskie* są *Fryzy*. Z tych rolnicy obywaią się drobnemi: *Mierzyny* miernego wzrostu, mnieyszego lub większego, zażywaią się do różnych poiazdów pospolitéy iazdy: *Rosłe* znacznego wzrostu przysługu ą paradzie. Wreszcie, stada Zmudzi Pruskiéy na iarmarku Tylżyńskim, dodaią nam nie złych wierzchowych, i ciągowych koni.

Sierści albo maści koni są wielorakie, z tych iedne *główne*, drugie *poboczne*. Do głównych należą czarna, biała, czerwona i brunatna: do pobocznych iaśnieysze, lub ciemnieysze odmiany. Tak są kare, gniade, cisawe, siwe, myszate, kasztanowate, karo-gniade i t. d. albo pstrokate. A lubo różna maść, różnym oczom się podoba, z pstrokatych przecięż tygrysowe, muchate, słowoiabłkowate zawsze poważane bywaią. Żeby zaś z maści koni cnoty, lub przywary poznac można, iest mniemaniem bezdowodnym; pokazuie bowiem doświadczenie, że w każdéy maści są dobre i złe.

Wia-

Wiadomość Zdrowiu użyteczna o Grochach.

Grochem zowiemy owoc roślin motylkowatych, których torebka nazywa się strączkiem (legumen). Liście ich służą za paszę bydłu, a ziarna są pokarmem dla człowieka i innych zwierząt. Nasienie roślin tych należycie doyrzałe i wysuszone, łatwo daie się mleć na proch, podobny do mąki zbożowéy, lecz miększy w dotknięciu i słodszego smaku. Ziarna moczone w wodzie, nadaią iéy kolor mléczny, a do wysokiego stopnia ciepła zagrzane, wydaią w prasie istotę oléyną. Przy wypuszczeniu kiełków skupia się w nich materya cukrowa w znacznéy ilości, i możnaby z nich natenczas zrobić tęgie napoie. I w tém także podobne są do ziarna zbożowego, że zawieraią w sobie znaczną ilość mączki.

Grochy są bardzo pożywne; lecz nie tak łatwe do strawienia iak zboże, z przyczyny oleiu, który w sobie zamykaią. W czasie trawienia wydaią znaczną ilość kwasu węglowego; zkąd pochodzi odęcie, a czasem kolka. W powszechności grochy są dobrym pokarmem dla ludzi tylko silnych i czerstwych; lecz osoby słabowite i delikatne, iako też prowadzący życie bezczynne, lub gabinetowemi pracami zaięci, powinni się od nich wstrzymywać.

Grochy używaią się do pokarmu, albo świeże i zielone, albo zupełnie doyrzałe i suche: w pierwszym stanie są delikatne, łatwe do strawienia, mniéy odymaiące; ale też mniéy posilne; doyrzałe i suche bardziéy zasilaią, lecz są trudnieysze do strawienia, i więcéy w sobie zamykaią kwasu węglowego.

1*od*. Groch cukrowy rośnie sam przez się w Europie południowéy i w Syryi: iest bardzo pożywny, lecz nadzwyczay odymaiący. *Hippokrates* przypisuie mu wielką moc pędzenia uryny. Niektórzy zachwalaią dekokt tego grochu, na uśmierzenie boleści kamienia: lecz ieżeli damy wiarę niektórym pisarzom, długie i częste używanie tey polewki, nie iest bez nagany w chorobach pęcherza.

2*re*. Groch pospolity iest mało pożywny; rodzi wiatry, mniéy iednak niżeli bób. Dobrze iest używać go, póki iest świeży i nie zupełnie doyrzały: w tym stanie strączki nawet są delikatne i do strawienia łatwe.

3*cie* Bób pochodzi z Egiptu: iest posilnieyszy od grochu, ale nadzwyczay odymaiący. Przypisuią mu własność ściskania żołądka.

4*te*. Soczewica rośnie sama przez się w Europie południowéy: ma moc ściągaiącą, i trudna iest do strawienia. *Galenus* ma ią za pokarm szkodliwy, i ułatwiaiący mnożenie się cholery: przypisuie także powiększéy części używaniu soczewicy trąd pospolity w Egiptcie.

5*te*.

5te. Fasola iest mniey pożywna, i nie tak odymaiąca, iak groch i bób. Należycie ugotowana łatwo się trawi, i dosyć iest posilna. Młode strączki gotowane w wodzie, są łatwe do strawienia, ale mało pożywne.

Nowy i osobliwszy sposób rozmnożenia drzew rodzaynych, bez szczepienia lub okulizowania.

Niedawnemi czasy zaczęto w Niemczech pisać i doświadczać pewnego sposobu rozmnożenia drzew ogrodowych rodzaynych; który iż iest łatwy i doświadczeniem stwierdzony, udziela się go ciekawey publiczności, gdyż nie małe ztąd pożytki dla miłośników ogrodnictwa wyniknąć mogą.

Sposób ten zależy na tém, żeby z iakiego dobrego gatunku drzewa, które myślimy rozmnożyć, odłamać (nie oderznąć) zrazy czyli gałązki, które rok dopiéro maią, i wstawić w wodę, wziętą z iakiego błota lub trzęsawiska. W tey wodzie maią one moknąć przez dwa, lub trzy tygodnie. Dopiero potém grunt iaki dobry, to iest, nie piaszczysty, ale tłusty i wilgoć utrzymuiący, powinien bydź dobrze skopany, i nie wysoko położony. Zrazy prosto z wody wtykaią się w ziemię pulchną na 4ry lub 5 cali, i niekiedy polewaią się wodą, żeby miały raz wraz mierną wilgoć.

Drugi sposób iest taki: w Maiu odłamią się zrazy przeszłoroczne, z iakiego szacownego drzewa, i namoczą w wodzie błotnistey przez dni 14. Grunt nie piaszczysty, ani nie wysoko leżący, gdy będzie dobrze skopany, porobią się w nim rowki na 3 aż do 6 cali głębokie, i w nie pokładą się w całe tak, iak są długie owe gałązki, i lekko ziemią pulchną zasypią. Z każdego oczka wyrasta potém drzewko takiego samego gatunku, iakiego było drzewo, z którego gałązki były wzięte. Te drzewka we dwa roki iedne od drugich poodrzynane, zapełnią wnet ogród gospodarza, który z tego użytecznego wynalazku korzystać zechce. W rzeczy samey iest to niemałym pożytkiem, że znalazłszy gdzie iaki osobliwszy gatunek drzewa, można z niego na wiosnę wziąść z sobą gałązkę, i w butelce wodą napełnioney wieźć przez dwa i trzy tygodnie, potém dopiéro w ziemię wsadzić.

NIEKTÓRE MYŚLI i PRAWIDŁA MORALNE.

Ten, co w naukach swoich oddaie się cały pracy i ćwiczeniu, zaniedbuiąc rozmyślania, traci czas; ten, co poświęca się cały rozmyślaniu, zaniedbuiąc pracy i ćwiczenia, gubi siebie. Piérwszy nie będzie nic umiał doskonałego, — iego światło po-

G

pomieszane będzie zawsze z ciemnością; drugi będzie chwytać marę; — iego umieiętność nie będzie nigdy pewną i stałą. — Pracuy, lecz nie zaniedbuy rozmyślania. Rozmyślay, lecz nie zaniedbuy pracy.

Nie iest tak złém zapomnianym bydź od ludzi, iak nie znać ich dosyć, ażeby wiedzieć kogo unikać, a z kim przestawać należy.

Noś codzień po koszu ziemi, a z czasem usypiesz górę.

Nie gaday niższym o twoiéy godności; równym, o twoiéy zalecie; a uboższym, o twoich dostatkach.

Mędrzec czyni zawsze doskonały wybór, i sprawiedliwym iest w swoich uczuciach; czyli kocha, czyli nienawidzi.

Nie iest dosyć znać cnotę; — trzeba ią kochać—nie dosyć ią kochać, trzeba ią ieszcze mieć w sobie.

Chroń się próżności i pychy. Choćbyś miał naywięcéy rozumu i przymiotów, gdy ci zbywa na ludzkości, niemasz nic, i iesteś niczém.

Wykraczać a nieżałować, to iest prawdziwie wykraczać. — Ziemia naylepiéy uprawna zawodzi często rolnika nadzieię; lecz cnota nie iest nigdy bez owoców.

Uważay ieśli to, co obiecniesz iest słuszne; bo potém obietnicy cofnąć nie wolno.

Staray się, żeby twe myśli były czystemi. — Jakie myśli, takie będą twoie uczynki.

Mędrzec używa nieskończonych roskoszy; cnota bowiem ma swe słodycze w pośród nawet otaczaiących ią goryczy.

Pracuy dla drugich z równą gorliwością, iakbyś to czynił dla siebie.

Ubóstwo iest złém w sobie, ale go czuią tylko dusze zepsute. Jest to ciężar pod którym ięczą, i nakoniec upadaią. — Uśmiechaiąc się nawet fortuna niema dla nich stałéy ponęty.—Ukontentowanie prawdziwe iest tylko mędrca udziałem. Cnota robi w nim duszę spokoyną — nie miesza go przeciwność — nie zraża niewdzięczność; bo w tém co czyni nie szuka nadgrody, albo ią raczéy zakłada na dopełnieniu cnoty.

Kto w poranku usłyszał głos cnoty, może umierać w wieczór spokoynie. Nie będzie żałował życia; ani śmierci poczyta za karę. — Kto chluby szuka w świetnym ubiorze, i gardzi skromną postawą, nie iest ieszcze usposobiony do mądrości.

Czyń to drugiemu co chcesz, ażeby czyniono tobie. Nad te iedne prawo, nie masz potrzeby innego. One wszystkich innych początkiem i zasadą.

Mędrzec nie iest porywczym ani w słowach ani w przedsięwzięciach; — częstokroć nawet podobny iest niememu; lecz gdy idzie o znakomitą czynność, lub o posługę bliźniemu, na ów czas wszystkich wyprzedza.

Im na wyższy stopień wyniesiony iesteś, tém więcéy, w oczach nieba, winieneś za złe przykłady.

Mędrzec wstydzi się swych błędów, ale się nie wstydzi swoiéy poprawy.

Człowiek poczciwy pobłądzi niekiedy — słabość iest iego udziałem, ale on przynaymniey błędu iednego nie popełnia dwa razy.

Nastaway śmiało na błędy drugich, ale pierwey pokonay własne. Nic nie iest śmieszniey szego, iak przyganiać drugim wady, którym sam podlegasz.

Uczeń cnoty ma trzech nieprzyiaciół, których zwalczyć powinien: — Niepowściągliwość w kwiecie młodości, gdy krew ieszcze wre w iego żyłach;—sprzeczki i kłótnie w wieku doyrzałym;—łakomstwo na starość.

Dwie są ostateczności, których strzédz się należy w wyborze na urząd publiczny: Człowieka okrytego powszechną wzgardą, i maiącego wszystkich zdania za sobą. Jak ieden tak drugi są równie niebespiecznemi; trudno bowiem, bez maski, podobać się razem ludziom złym i uczciwym.

Trzy są rodzaie ludzi zasługuiących na wzgardę mądrego: — Napoieni miłością własną, aż do śmiałości przeczenia istotnym zasługom; — roztrząsaiący płocho rzeczy, których naymnieyszego nie maią wyobrażenia; — i ludzie dumni.

Milczenie iest mędrca, wielomowność mędrka oznaką. Wymową pierwszego są czynności; — czynnością drugiego iest gadatliwość; — Mędrzec naśladuie niebo, które w milczeniu uczy człowieka poznawać twórcę, i iego dziwić się dziełom. Jego poruszenie iest iego mową. One porom roku wyznacza kolei; — wzrusza naturę, i użyźnia iey łono. O iak te milczenie iest wymownem!

Długiego trzeba doświadczenia, ażeby poznać serce człowieka. Mniemałem, póki ieszcze byłem młody, że wszyscy ludzie są szczeremi; że czynią co mówią; słowem, że ich usta z sercem są zgodne. Teraz, kiedy rzeczy widzę innem okiem, przekonywam się, że błądziłem. Słucham, co ludzie mówią; ale chcę wiedzieć, czyli ich słowa zgadzaią się z ich czynnościami.

Mędrzec szuka przyczyny swych błędów w sobie samym; — głupiec, zawsze szuka zewnątrz. Mędrzec iest podobien łuk ciągnącemu: ten własną wini tylko rękę, gdy chybia do celu.

Kiedy idzie o ratunek twoiey oyczyzny; nie radź się, ale narażay twe życie.

Jeżeli wpadasz w błędy, i nie masz mocy do oparcia się nałogom, staray się ie przynaymniey ukryć przed innemi. Błędy mędrca podobne są zaćmieniu słońca: — świat cały ie postrzega; powinien więc przynaymniey starać się zasłonić ie obłokiem. — Toż samo mówię o xiążętach ludu.

Próżnowanie iest grobem, w którym się żywi zagrzebuią. Dusza w próżnaku utrzymuie się tylko iak początek życia, ziarno soli broniącego przynaymniey od zepsucia.

W Y R A C H O W A N I E

Wschodu i Zachodu Słońca, przybycia, ubycia i długości co piąty dzień dnia, na Horyzont maiący Elewacyą 50. gradusów.

Miesią.	Dni Miesię.	⊙ Słońca ⊙ Wsch. G.	M.	Zachó. G.	M.	Przyb. dnia G.	M.	Długo. dnia G.	M.
STYCZEŃ	5	8	0	4	1	0	12	8	2
	10	7	55	4	5	0	20	8	10
	15	7	50	4	10	0	30	8	20
	20	7	44	4	16	0	42	8	32
	25	7	37	4	23	0	56	8	46
	30	7	30	4	30	1	10	9	0
LUTY	5	7	20	4	40	1	30	9	20
	10	7	12	4	48	1	46	9	36
	15	7	3	4	57	1	54	9	54
	20	6	54	5	6	2	22	10	12
	25	6	45	5	15	2	40	10	30
	28	6	38	5	22	2	54	10	44
MARZEC	5	6	30	5	30	3	10	11	0
	10	6	21	5	39	3	28	11	18
	15	6	11	5	49	3	48	11	38
	20	6	2	5	58	4	6	11	56
	25	5	52	6	8	4	26	12	16
	30	5	43	6	17	4	44	12	34
KWIECIEŃ	5	5	32	6	28	5	6	12	56
	10	5	22	6	38	5	26	13	16
	15	5	13	6	47	5	44	13	34
	20	5	5	6	55	6	0	13	50
	25	4	57	7	3	6	16	14	6
	30	4	48	7	12	6	34	14	24
MAY	5	4	40	7	20	6	50	14	40
	10	4	32	7	28	7	6	14	56
	15	4	26	7	34	7	18	15	8
	20	4	19	7	41	7	32	15	22
	25	4	12	7	48	7	46	15	36
	30	4	7	7	53	7	56	15	46
CZERWIEC	5	4	2	7	58	8	6	15	56
	10	3	59	8	1	8	12	16	2
	15	3	56	8	4	8	18	16	8
	20	3	56	8	4	8	18	16	8
	25	3	56	8	4	ubyło		16	8
	30	3	57	8	3	0	4	16	6

Miesią.	Dni Miesię.	⊙ Słońca ⊙ Wsch. G.	M.	Zachó. G.	M.	Ubycie dnia G.	M.	Długo dnia G.	M.
LIPIEC	5	4	0	8	0	0	10	16	0
	10	4	3	7	57	0	16	15	54
	15	4	7	7	53	0	24	15	46
	20	4	12	7	48	0	34	15	36
	25	4	17	7	43	0	44	15	26
	30	4	24	7	36	0	58	15	12
SIERPIEŃ	5	4	33	7	27	1	16	14	54
	10	4	41	7	19	1	32	14	38
	15	4	50	7	10	1	50	14	20
	20	4	59	7	1	2	8	14	2
	25	5	6	6	54	2	22	13	48
	30	5	15	6	45	2	40	13	30
WRZESIEŃ	5	5	26	6	34	3	2	13	8
	10	5	35	6	25	3	20	12	50
	15	5	45	6	15	3	40	12	30
	20	5	54	6	6	3	58	12	12
	25	6	4	5	56	4	18	11	52
	30	6	13	5	47	4	36	11	34
PAŹDZIER.	5	6	23	5	37	4	56	11	14
	10	6	32	5	28	5	14	10	56
	15	6	42	5	18	5	34	10	36
	20	6	51	5	9	5	52	10	18
	25	6	59	5	1	6	8	10	2
	30	7	9	4	51	6	28	9	42
LISTOPAD	5	7	10	4	41	6	48	9	22
	10	7	27	4	33	7	4	9	6
	15	7	34	4	26	7	18	8	52
	20	7	41	4	19	7	32	8	38
	25	7	48	4	12	7	46	8	24
	30	7	53	4	7	7	56	8	14
GRUDZIEŃ	5	7	58	4	2	8	6	8	4
	10	8	1	3	59	8	12	7	58
	15	8	4	3	56	8	18	7	52
	20	8	4	3	56	8	18	7	52
	25	8	5	3	55	przyb.		7	50
	30	8	3	3	57	0	4	7	54

NB. Wyrachowanie ninieysze wschodu i zachodu Słońca, tem tylko służy mieyscom, których od bieguna północnego odległość, czyli *elewacyo* iest 50 gradusów: służy zaś nie do nakręcania zegarów, iako niektóre Kalendarze uczą; ale ażeby tego lub owego dnia wschód i zachód wiedzieć Słońca. Zegary bowiem nakręcać nayleрiey iest w samo południe podług słonecznego kompasu.